

GENERATIES VERBINDEN

Verkiezingsprogramma 2022-2026

ONZE VOORSTELLEN VOOR ONZE DORPEN

Generaties verbinden	4
Over dit verkiezingsprogramma	6
Hoofdstuk 1: Woonkansen voor iedereen	8
1. Snel, slim en meer bouwen	8
2 (Woon)ruimte voor eigen inwoners	10
3 Durf te innoveren! Flexibele woningen, prefab en een Knarrenhof	12 12
4 Betaalbaar en prettig wonen in Valkenhorst	14
Hoofdstuk 2: Omzien naar elkaar	17
1. Zorg dichtbij huis	17
2. Ouderenzorg: niemand hoeft eenzaam te zijn	18
3. Optimale kansen voor kinderen en jongeren	21
4. Leren en laten leren: passend en divers onderwijs	24
Hoofdstuk 3: Rentmeesterschap in de praktijk	27
1. Van het gas af? Balans tussen gezond verstand en ambitie	28
2. Lasten dragen we samen en naar draagkracht	30
3. Energiebronnen van de toekomst	32
4. Afval? Betaalbaar grondstoffen winnen!	35

Hoofdstuk 4: Sterke samenleving	37
1. Ontmoeten in de wijk; huizen van de buurt	37
2. Vrijwilligers: fundament van de samenleving	39
3. Sporten en bewegen stimuleren	40
4. Werk, inkomen, inclusiviteit en integratie	42
Hoofdstuk 5: Eerlijke economie	45
1. Ondernemingszin als brandstof van de samenleving	45
2. Tuinbouw en sierteelt: klaar voor de toekomst	47
3. Betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt	48
4. Een levendig winkelcentrum met een divers aanbod	49
5. Infrastructuur, verkeersveiligheid en OV	50
6. Veilige wegen, parkeerbeleid en deelauto's	52
Hoofdstuk 6: Herkenbare en leefbare dorpen	55
1. Erfgoed toegankelijk, zichtbaar en beleefbaar	55
2. Aantrekkelijke wijken voor jong en oud	58
3. Voldoende groen in de directe omgeving	60
Hoofdstuk 7: Dienstbare overheid	63
1. Participatie: samenleving aan zet	63
2. Beheer en onderhoud buitenruimte	64
3. Een veilige buurt is een verantwoordelijkheid van ons allemaal	65
4. Aandacht voor ondermijnende criminaliteit	68
5. Gezonde gemeentefinanciën	68

Generaties verbinden

De samenleving is geen hotel, waar mensen slechts klanten zijn die niet zo veel met elkaar te maken hebben. De samenleving is ons gemeenschappelijk huis. Een huis waarin we samen wonen, werken, leven. Zij aan zij. Als je het nieuws volgt, lijkt het wel alsof de wereld wordt beschouwd als het toneel van strijd, prestatie en competitie. Kijk naar de Verenigde Staten, of in onze eigen Tweede Kamer. Ook in huiskamers hier in het dorp lopen de gemoederen soms hoog op. 'Ik spreek de waarheid!'

Verbinden en overbruggen

In de christendemocratie is de wereld geen vechtkooi waar het recht van de sterkste geldt. De wereld is gegeven om samen te leven en samen te werken. Daarom wil het CDA midden in de samenleving staan. Wij richten ons op verbinden en overbruggen in de samenleving. Tussen mensen, tussen generaties, tussen belangen en tussen organisaties. Dat betekent in de praktijk van alledag: samenwerking, zorgzaamheid, verantwoordelijkheid voor elkaar. Paus Franciscus roept ons in zijn boek *Laudato Si* daarom op 'om samen te werken om ons gemeenschappelijk huis te bouwen'.

Dit drijft ons CDA'ers in Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg. Stuk voor stuk zijn wij medemensen, bij u uit de straat, uit de kerk, uit de voetbalkantine. Jong en oud. Praktisch en hoogopgeleid. Gelovig en ongelovig. Want onze samenleving is meer dan de optelsom van individuele belangen. Ieder mens telt, ongeacht geloof of achtergrond. We bieden iedereen de kans om zijn of haar talenten te ontwikkelen. We dragen allemaal ons steentje bij aan het samenleven. We hebben oog voor hen die niet mee kunnen komen. Paulus laat weinig aan de verbeelding over als hij in zijn brief aan de Filippenzen schrijft: 'Heb niet alleen uw eigen belangen voor ogen maar ook die van de ander.'

Vaste waarden

Onze keuzes zijn gestoeld op de waarden die al sinds de oprichting van het CDA onveranderd zijn: solidariteit, rentmeesterschap, gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid. Soms begrippen die we niet meer elke dag gebruiken. Aan ons dus de opdracht én uitdaging om daar nieuwe woorden en nieuwe invulling aan te geven. We bouwen verder op wat eerdere generaties hebben opgebouwd. Onze Bijbelse opdracht is om de aarde zo goed mogelijk door te geven aan volgende generaties. Daarbij zijn we een partij van vandaag, van 2022. Onze waarden geven we handen en voeten met een blik naar morgen, naar de toekomst. Dat vraagt om lef, om nieuwe wegen te bewandelen. Dat vraagt om keuzes en die maken we in verkiezingsprogramma ook. Keuzes die naar onze overtuiging nodig zijn voor een goed samenleven in onze dorpen en om een rijke aarde door te kunnen geven aan komende generaties.

Ons appèl

Ons appèl, onze oproep is: laten we elke dag opnieuw werken aan een samenleving die niet draait om 'ieder voor zich', maar om 'zij aan zij'. Een samenleving die generaties verbindt en verschillen overbrugt. Doet u mee?

Adger van Helden

lijsttrekker CDA Katwijk

Over dit verkiezingsprogramma

Met de titel 'Generaties Verbinden' verwijzen we in eerste instantie naar de natuurlijke wens van ouders dat hun kinderen het beter gaan hebben dan zij. Maar we trekken het breder. Vanuit het christelijke beginsel van rentmeesterschap hebben we de opdracht om de aarde, en in het bijzonder ons eigen Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg beter achter te laten dan toen we haar kregen.

Heel concreet vindt u die gedachte bijvoorbeeld terug in het uitgebreide hoofdstuk over wonen. Door de gemeente te wijzen op haar volkshuisvestelijke taak en de grenzen van marktwerking te markeren, bieden we jongeren weer een kans zich hier te vestigen. Ook in de overige hoofdstukken is solidariteit tussen en binnen generaties het vertrekpunt. Als het gaat om (ouderen)zorg, ontwikkelkansen, maar ook het tegengaan van de klimaatcrisis: we dragen de lasten samen. Dit alles vraagt om een lokale overheid die oog heeft voor de menselijke maat: beschermend, betrouwbaar en slagvaardig.

Het CDA wil politiek voeren vanuit passie en inspiratie. Voorafgaand aan elk hoofdstuk daarom een korte samenvatting waarom we voor bepaalde doelen kiezen. Korte intermezzo's uit de dagelijkse praktijk, bijvoorbeeld over digitale vaardigheid bij ouderen of het inzetten van ons culturele erfgoed, geven verder kleur aan onze speerpunten.

We willen generaties *verbinden*. Veel mensen geven namelijk aan zich zorgen te maken over toenemende polarisatie, intolerantie, meningsverschillen en de druk om steeds hardere standpunten in te nemen. De (sociale) media helpen daar niet altijd aan mee. Waar we het wél over eens zijn, sneuvelt steeds vaker in de discussie. Het CDA kiest ervoor om te benadrukken wat ons bindt.

Dit programma, dat tot stand is gekomen in samenspraak met vertegenwoordigers uit alle hoeken van ons rijke verenigingsleven, richt zich op de gemeenschap en het gemeenschappelijke, op overbruggen en verbinden. Het toont aan dat we de uitdagingen van nu aankunnen, dat we het samen voor elkaar kunnen krijgen, voor nu en voor later.

Programcommissie

Barend Tensen (eindredactie)

Adger van Helden

Jonathan Weegink

Rosaline van Helden

Wim Driebergen

Hoofdstuk 1: Woonkansen voor iedereen

Minder marktwerking, meer volkshuisvesting

Wat willen we?

In alle wijken voldoende aanbod van woningen: in de sociale huur, de sociale koop en - voor de middeninkomens - woningen in de middelde huur en betaalbare koop. Starters moeten meer kans maken op een eigen woning en jonge gezinnen iets groter kunnen wonen wanneer de gezins-situatie daarom vraagt. Voor veel senioren is het moeilijk om een geschikt huis te vinden in de gewenste buurt. Het CDA wil naar een situatie waarin doorstroming perspectief biedt voor jongeren én ouderen.

Waarom?

De spanning tussen vraag en aanbod op de woningmarkt is de afgelopen jaren enorm toegenomen. Voor heel veel mensen is het kopen van een woning onmogelijk geworden. Maar een huis is zoveel meer dan een stapel stenen. Het staat voor: op je eigen benen staan, persoonlijke groei, de volgende stap in je leven maken en – voor ouderen - een gevoel van veiligheid en geborgenheid. Artikel 22 van de Grondwet stelt dat 'bevordering van voldoende woongelegenheden voorwerp is van zorg der overheid'. Daar moeten we – véél meer dan nu gebeurt - mee aan de slag.

Hoe?

Door een flink deel van alle nieuwbouw in het betaalbare segment te bouwen én daarvoor te behouden, spelregels op te stellen voor het speculeren met woningen en slim in te spelen op innovatieve bouw(technieken). Maar vooral door te bouwen!

1. Snel, slim en meer bouwen

Om in de vraag vanuit onze gemeente en vanuit de regio te voorzien, moeten er voor het jaar 2040 8.000 woningen gebouwd worden, waarvan 5.600 in Valkenhorst en 2.400 in de bestaande dorpskernen. Om dit te bereiken moeten de voorbereidingstrajecten voor bouwprojecten korter en moet samenwerking van de gemeente met Dunavie, de huurdersvereniging en particuliere ontwikkelaars leiden tot een efficiënte en effectieve aanpak van de uitdaging voor de komende jaren.

- 1.1 De eerste winst valt te behalen in de procedures. Wij denken dat er tijdwinst te boeken is in de voorbereidingstrajecten voor woningbouw. Om te kunnen bouwen moet voldaan worden aan veel regels en moet er veel onderzocht worden. Die zorgvuldigheid willen we niet kwijt. Winst valt te behalen in een slagvaardige ambtelijke organisatie met voldoende capaciteit die - in samenspraak met de ontwikkelaar - vooraf een strak stappenplan opstelt, zodat duidelijk is wat partijen van elkaar mogen verwachten.

Vorbereidings-
trajecten voor
woningbouw
kunnen veel korter.

- 1.2 De gemeenteraad heeft de afgelopen jaren een plan vastgesteld waarbij als norm is gesteld dat minimaal een kwart van de nieuwbouw een sociale huurwoning moet zijn. Ook moet ten minste de helft van de nieuwbouw in onze dorpen bestemd zijn voor de lage en midden-inkomens. Die norm van vijftig procent mag wat het CDA betreft flink omhoog.
- 1.3 Het gemeentelijk beleid moet erop gericht zijn om doorstroming te stimuleren. Hierbij worden ouderen gestimuleerd om kleinere woningen te betrekken, zodat grotere woningen vrijkomen voor gezinnen. De taken van de doorstroommakelaar breiden we, na gebleken succes, verder uit.

- 1.4 Het CDA wil 'sociale koop' in de gemeente herintroduceren. Hiermee koopt de toekomstige bewoner alleen dat deel van het huis dat hij/zij kan betalen, waardoor hij/zij slechts gedeeltelijk eigenaar wordt maar wél een woning kan betrekken. Het minimumbedrag dat moet worden ingelegd wordt in samenspraak met Dunavie bepaald.
- 1.5 De gemeente onderzoekt de mogelijkheden tot toepassing van erfpachtconstructies, om meer te sturen op de grondprijs en zo te komen tot meer betaalbare woningen. Door eigenaar van de grond te blijven/worden kan ervoor gekozen worden om daarvoor alleen de kapitaallast (rente) bij de bewoner in rekening te brengen.
- 1.6 Het CDA kiest voor terughoudendheid rond hoogbouw, vanwege de ruimtelijke kwaliteit in de directe omgeving. Hoogbouw verandert het karakter van onze dorpen blijvend; afgewogen beslissingen zijn daarom gewenst. Wat het CDA betreft is het uitgangspunt: passend bij de omliggende bebouwing, geen 'blinde gevels' in de randen van onze dorpskernen en verbonden met de omgeving. De oude dorpskernen lenen zich minder voor hoogbouw, waar in de randen mogelijk andere keuzes gemaakt kunnen worden. Het CDA kiest er niet voor het woningtekort op te lossen door massaal de hoogte in te schieten.

2 (Woon)ruimte voor eigen inwoners

Starters verliezen het van speculanten op de woningmarkt. Het roer moet om. Wat het CDA betreft moet het uitgangspunt zijn 'minder marktwerking, meer volkshuisvesting'. Met een beetje ondernemingszin is niets mis. Gezien de grote woningnood in Katwijk komen de grenzen daarvan in zicht. Beleggers die op grote schaal - zonder maatschappelijk commitment - woningen opkopen, dragen niet bij aan de oplossing. Er zijn scherpe maatregelen nodig zodat inwoners weer kansen krijgen om zich in onze dorpen te vestigen.

- 2.1 Het aanbod aan sociale huurwoningen in Rijnsburg en Valkenburg is te laag. Daar zetten we de komende periode extra op in. In Katwijk Noord moeten juist kansen benut worden om het aanbod aan koopwoningen te vergroten, bijvoorbeeld door niet-woningen om te bouwen tot woningen.

- 2.2 Zodra de Wet Opkoopbescherming van kracht is, nemen we maatregelen om die wet ook in onze dorpen in te voeren. Met de wet komt er een verbod op het verhuren van woningen zonder vergunning. Wie een woning koopt, moet er zelf in gaan wonen. Zo maken we de woningverdeling eerlijker. Verder willen we dat veel vaker gewerkt wordt met een anti-speculatiebeding in een leveringsakte. Dat voorkomt dat een nieuwe woning snel na oplevering met winst wordt doorverkocht. Wie dat toch doet, krijgt wat het CDA betreft een stevige boete. In de spelregels rond gronduitgifte voor nieuwbouwprojecten kan de gemeente al aangeven dat dit instrument moet worden ingezet.

- 2.3 Bij een aanzienlijk gedeelte van de nieuwbouwprojecten wordt bij sociale nieuwbouwwoningen tot de grens voor de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) voorrang gegeven aan onze eigen inwoners. Dit geldt ook voor mensen die hier nog niet wonen, maar wel een economische of sociale binding met de gemeente hebben. Dit wordt onderdeel van de verkoopvoorwaarden van nieuwe woningen.
- 2.4 Ook op het gebied van toeristisch verhuur valt een wereld te winnen. Het moet niet zo zijn dat een woning jaarrond alleen maar voor toeristen beschikbaar is. Wie een woning toeristisch wil verhuren, moet zich registreren. We stellen een plafond in van maximaal 30 dagen vakantieverhuur per jaar in. Zo blijven woningen beschikbaar voor onze inwoners.

Woningen zijn om in te wonen, niet om mee te cashen

Het is wrang dat er in je eigen straat woningen worden weggekaapt voor toeristisch verhuur en soms maanden leegstaan. Toeristen zitten in woningen waar onze jongeren geen kans op hebben. Gewone rijtjeshuizen worden op Funda tegenwoordig zelfs gepresenteerd als 'ideale belegging'. Dat gaat veel te ver.

Van honderden huizen in Katwijk is nu niet duidelijk wat er precies mee gebeurt, omdat er niemand ingeschreven staat. Daarbij doet het ook veel met het gevoel van veiligheid en geborgenheid in je buurt als er steeds nieuwe bewoners, duidelijk in feeststemming, voor een paar dagen neerstrijken. Het CDA is voor een registratieplicht en een maximum van 30 verhuurdagen per jaar.

3 Durf te innoveren! Flexibele woningen,

Prefab en een Knarrenhof

Collectieve en andere alternatieve woonvormen passen bij de behoeften van deze tijd. Huishoudens worden steeds kleiner en onze bevolking wordt ouder. Veel ouderen hebben behoefte aan een plek waar men omziet naar elkaar. Ook jongeren kijken op een andere manier naar wonen dan vorige generaties. Ze nemen genoeg met minder woonruimte en zijn veel meer met natuurbeleving en duurzaamheid bezig. De gemeente doet er goed aan om veel meer in te spelen op dit soort ontwikkelingen en kansen te pakken om de overspannen woningmarkt wat lucht te geven.

- 3.1 Het CDA wil dat de gemeentelijke woonplannen zich de komende jaren veel meer toespitsen op collectieve en andere alternatieve woonvormen. Er kan bijvoorbeeld buiten de plancapaciteit van een gemeente worden gebouwd en tijdelijke ontheffing van bestemmingsplannen worden aangevraagd. Het CDA ziet vooral kansen om de grond bij Valkenhorst en andere percelen voor toekomstige woningbouw te benutten voor tijdelijke woningen.

- 3.2 De gemeente zet alles in zijn werk om het burgerinitiatief Kleine Duinvallei, langs de N206 en vlak bij de Zanderij, te faciliteren. Hier moeten 83 verplaatsbare woonstudio's komen waarin starters in gemeenschap met elkaar wonen en voorzieningen delen. De gemeente zoekt contact met regiogemeenten om de exploitatie te organiseren.

- 3.3 Het CDA wil meer variatie in het aanbod van woonvormen voor ouderen in de nabijheid van zorg. Hofjes en kleinschalige appartementencomplexen zijn aantrekkelijke alternatieven voor ouderen die op zichzelf willen blijven wonen, maar ook een slagje kleiner.

De komende raadsperiode wordt een Knarrenhof gerealiseerd, waar ouderen in gemeenschappelijkheid kunnen wonen. De oude Julianaschool in Rijnsburg leent zich hier uitstekend voor. Ook voor overige leegstand in met name Rijnsburg, zoals de Vijverhof aan de Korte Vaart, wordt naar woonkansen gekeken.

De komende raadsperiode wordt een Knarrenhof voor senioren gerealiseerd.

- 3.4 Het CDA wil dat de gemeente de ontwikkelingen rond zogenaamde prefab-woningen stimuleert. Door circulair bouwen en het werken met uitneembare onderdelen (prefab) aan te moedigen slaan we drie vliegen in één klap. We maken woningen van duurzaam materiaal, die relatief snel kunnen worden gebouwd/gedemonteerd, en die geschikt zijn voor alle levensfasen.
- 3.5 Binnen het nieuw te ontwikkelen plangebied Mient Kooltuin in Valkenburg ziet het CDA kansen voor een tweede tiny house gemeenschap, naast die in de Zanderij. De gemeente stimuleert dit soort initiatieven en helpt actief mee met het zoeken naar locaties.

4 Betaalbaar en prettig wonen in Valkenhorst

Onze gemeente krijgt er een nieuwe dorpskern bij: Valkenhorst. Wat het CDA betreft komen er in het nieuwe dorp woningen voor alle lagen van onze bevolking en voor elke portemonnee. Verder moet de wijk vanaf de start een dorp worden, met eigen maatschappelijke en culturele voorzieningen.

- 4.1 De geplande 5600 woningen op Valkenhorst zijn hard nodig om de woningnood voor onze inwoners te lenigen. We zetten maximale druk op onze samenwerkingspartners om te bewerkstelligen dat er nu snel gestart wordt met de bouw. Het nieuwe dorp wordt een gevarieerde wijk met voldoende plek voor starters en het middensegment.

- 4.2 De gemeente voert een stevige lobby en blijft bij het Rijk aandringen op extra middelen om meer betaalbare woningen te kunnen bouwen én als bijdrage in de kosten van noodzakelijke voorzieningen in en voor de nieuwe wijkbewoners.
- 4.3 In lijn met de andere dorpskernen is het voor het CDA van belang dat Valkenhorst een dorps karakter uitstraalt en een woningdichtheid krijgt die daarbij past. We gaan voor een mooie verbinding met Valkenburg. Inwoners van Valkenburg en anderen in de nabije omgeving worden nadrukkelijk bij de totstandkoming betrokken.
- 4.4 Het CDA staat voor een goed woonmilieu, waarbij geluidsoverlast van de N206 beperkt wordt tot binnen de gestelde normen, voor zowel de nieuwe dorpskern als de bestaande dorpen. We zijn er voorstander van om de maximale snelheid op de N206 te verlagen. In samenspraak met bewoners wordt een plan gemaakt om geluid te reduceren rond de verschillende trajecten langs de N206. In samenwerking met de provincie worden in deze collegeperiode geluidsbeperkende maatregelen getroffen.
- 4.5 Een goede ontsluiting van de nieuwe wijk is van groot belang voordat er gebouwd wordt. Wij gaan voor een goede groene landschappelijke inpassing van de RijnlandRoute. Wij willen geen hoge flats langs de N206. Het aangezicht van Valkenhorst vanuit Valkenburg en vanaf de N206 is dorps en groen.

De gemeente voert een stevige lobby om meer betaalbare woningen op Valkenhorst te kunnen bouwen.

- 4.6 Inwoners van Valkenhorst moeten zich er vanaf het begin thuis voelen. Zo moet er in de Mient Kooltuin en rond het Valkenburgse meer voldoende ruimte zijn voor recreatie en natuur. Het CDA is er voorstander van om in de Tjalmastrook tussen de 10 Meilaan en de gemeentewerf ruimte te reserveren voor een begraafplaats. Het Valkenburgse meer wordt steeds belangrijker voor recreatie. Om die reden worden de oevers toegankelijker gemaakt en krijgen het Smalspoormuseum en de Brasserie de ruimte om uit breiden.

Dus: hier staan we voor ...

Het CDA is VÓÓR:

Voorrang eigen inwoners bij nieuwbouw
Huis kopen = zelf in wonen!
Tegengaan geluidsoverlast N206

Het CDA is TÉGEN:

Huisjesmelkers op de woningmarkt
Trage en inefficiënte
woningbouwtrajecten
Massale woontorens in onze gemeente

Hoofdstuk 2: Omzien naar elkaar

Goede zorg en ontwikkelingskansen

Wat willen we?

Het CDA zet in op een sámenleving, waarin mensen oog hebben voor hun burens en hun buurt. We werpen een dam op tegen de ieder-voor-zich-mentaliteit.

Waarom?

We hebben elkaar nodig. Zorg voor elkaar is het fundament onder onze samenleving. Zo lang we goed naar elkaar omkijken, kunnen we iedere uitdaging aan.

Hoe?

Het CDA zet in op samenwerking en doet een beroep op ieders verantwoordelijkheid, omdat we ervan overtuigd zijn dat dit meer perspectief en vertrouwen biedt dan een 'ieder-voor-zich-maatschappij'. Wij zetten ons in voor behoud van zorg in de buurt om te garanderen dat goede zorg voor iedereen op redelijke afstand bereikbaar is. Het CDA kiest voor minder marktwerking en meer samenwerken als basis voor de zorg, dus ook in onze gemeente.

1. Zorg dichtbij huis

- 1.1 In de wijk willen we dat de eerstelijnszorg zoveel mogelijk als één team samenwerkt, wat nu binnen de Zorggroep Katwijk al goed geregeld is.
- 1.2 Niemand is graag afhankelijk van zorg van anderen. Als je je daar dan toch aan moet overgeven, dan is het belangrijk dat je te maken hebt met vertrouwde gezichten. Het CDA zet voor WMO en jeugdzorg door het wijkteam in op continuïteit in de personen die over de vloer komen
- 1.3 Bij het bouwen van woningen voor senioren in de dorpskernen hebben we extra aandacht voor de bereikbaarheid van voorzieningen zoals een huisartsenpost en een apotheek, en de veiligheid van de leefomgeving.

- 1.4 Het CDA wil de maatschappelijke zorg zó inrichten dat zeer kwetsbare inwoners zoveel mogelijk zelfstandig in de woonomgeving van hun keuze kunnen wonen en kunnen deelnemen aan de lokale samenleving. Dit doen we door de zorg in de regio te veranderen: meer ambulante hulp en meer kleinschalige vormen van wonen met zorg.
- 1.5 Op regionaal niveau werken we voor de zwaardere zorg samen met buurgemeenten om samen te komen tot een compleet regionaal zorgaanbod. Daarbij stemmen we de procedures op elkaar af, zodat zorgaanbieders niet voor iedere gemeente een andere procedure moeten volgen.
- 1.6 Katwijk is verantwoordelijk voor het bieden van onderdak voor haar eigen kwetsbare inwoners. Locaties voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen zoeken we in de wijken, niet aan de randen van onze gemeente. Daarbij kijken we naar de draagkracht van een wijk en naar de verdeling van locaties tussen de wijken en dorpskernen.

2. Ouderenzorg: niemand hoeft eenzaam te zijn

We zetten ons in om eenzaamheid onder onze inwoners, en met name bij ouderen, zoveel mogelijk tegen te gaan. We werken structureel aan bewustwording rond dit grote maatschappelijke probleem.

- 2.1 We zetten in op aanbod van een huisbezoek aan alle ouderen. Bij een preventief huisbezoek aan 80-jarigen kunnen alle voorzieningen worden uitgelegd en kan zo nodig direct een intake worden gedaan. Dit heeft een signalerende functie voor de gemeente, en ouderen krijgen rust doordat zij weten wat de mogelijkheden voor ondersteuning zijn.
- 2.2 Initiatieven als Katwijk Rijd(t) Mee - lokaal vervoer voor mensen die graag mee willen doen aan onze samenleving maar niet zelf de mobiliteit of financiën hebben voor eigen vervoer - worden van harte ondersteund.
- 2.3 Lokale initiatieven zoals Maatjes op Maat worden ondersteund. Er komt een meldpunt eenzaamheid om laagdrempelig mensen te helpen en jaarlijks vindt De Week van de Eenzaamheid plaats.

- 2.4 We zetten extra in op het bevorderen van contact tussen ouderen en jongeren, bijvoorbeeld vanuit de maatschappelijke diensttijd. Wij zien ook graag dat scholen, bedrijven (MKB) en verenigingen vaker een beroep doen op ouderen om als vrijwilliger, coach of mentor hun kennis en ervaring te delen met jongere generaties.

- 2.5 Wijkcentra waar buurtgenoten elkaar kunnen ontmoeten en elkaar kunnen leren kennen zijn onmisbaar. Dergelijke locaties zijn ook zeer geschikt voor het huisvesten van huisartsen en andere zorgverleners, dus dicht bij de inwoners van die wijk. We ondersteunen en stimuleren projecten die generaties en culturen met elkaar in contact brengen. Vanuit de zorgvraag van de komende jaren werken we samen met zorgorganisaties en het zorgkantoor aan een gevarieerder aanbod van nieuwe vormen van wonen en zorg.

- 2.6 Mantelzorgers hebben het soms zwaar. Wij vergroten de mogelijkheden om af en toe op adem te komen door respijtzorg en dagopvang en maken het aanvragen daarvan makkelijker. Vervoer naar de dagopvang en de respijtzorg moeten goed geregeld zijn, met zo nodig hulp van deur tot deur. Ook willen we meer hulp voor jongeren die naast hun opleiding mantelzorg bieden. Mantelzorgers moeten bij een vast punt kunnen aankloppen voor hulp of advies. Rond de dag van de mantelzorg zetten we mantelzorgers met het mantelzorg-compliment in het zonnetje.

Mantelzorgers moeten bij een vast punt kunnen aankloppen voor hulp of advies.

Iedereen digitaal vaardig

Onderzoek uit 2019 bracht aan het licht dat meer dan de helft van de ouderen zich niet voldoende digitaal vaardig acht. Daar moeten we iets aan doen! Nieuwe technologie biedt kansen maar leidt ook tot een kloof tussen digivaardigen en digibeten. Nu bijna iedereen toegang heeft tot internet en veel diensten uitsluitend via internet worden aangeboden, worden de verschillen alleen maar groter. Mensen die niet of minder digitaal vaardig zijn, raken steeds vaker achterop. Wij zien de actieve rol die de bibliotheek oppakt in het ondersteunen van mensen en stimuleren dit. De digitale publieke ruimte zou zo inclusief mogelijk moeten worden georganiseerd, zodat iedereen mee kan doen. De komende raadsperiode wil het CDA elk voorstel hierop beoordelen. Digitale veiligheid is een integraal onderdeel van de versterking van de positie van wie zorg en ondersteuning krijgen van de gemeente.

3. Optimale kansen voor kinderen en jongeren

Elk kind verdient een gezonde, kansrijke en veilige toekomst. Een goede ontwikkeling van de lichamelijke, emotionele en psychische gezondheid in de eerste levensjaren vormt een belangrijke basis voor gelijke kansen en goed burgerschap in latere jaren.

Omdat familiebanden zo wezenlijk zijn, is een gezinsbreuk voor kinderen vaak een traumatische ervaring. Juist zij zijn, vaak letterlijk, het kind van de rekening. Andere kinderen lijden al op jonge leeftijd onder prestatiedruk. Daarom is het belangrijk om als samenleving voor kinderen op te komen. Sinds de decentralisatie is de jeugdhulp dichterbij gekomen. Tegelijkertijd is de jeugdhulp nog steeds erg verkokerd. Ook heeft de jeugdhulp het in zich om kinderen voor langere tijd in te sluiten in het systeem. Het leven van kinderen wordt hierdoor onnodig geproblematiseerd. De enorme toename van diagnoses – elk kind lijkt wel ‘iets’ te hebben – heeft onmiskenbaar ook te maken met de steeds hogere verwachtingen die we hebben over wat ‘normaal’ is.

Dit moet anders, zeker voor de ongeveer één procent meest kwetsbare gezinnen in ons land. Zij hebben last van regels, schotten tussen regelingen en een eenzijdige blik vanuit hulpverleners. Bij deze gezinnen zijn vaak meerdere hulpverleners betrokken. Toch stapelt de ellende zich op en vallen kinderen tussen wal en schip. Dit vraagt een andere aanpak, met meer ruimte voor hulpverleners om ieder kind en elk gezin te bieden wat nodig is.

- 3.1 Gezinnen met problemen hebben maatwerk nodig. Het principe 'ieder het gelijke' moet worden vervangen door 'ieder het zijne', zonder te vervallen in problematisering van 'het normale'. Ouders kunnen geholpen worden door hen handvatten te bieden om thuis mee aan de slag te gaan. Door hen hulp maar ook vertrouwen en verantwoordelijkheid te geven, hoeven kinderen niet altijd verwezen te worden naar langdurige zorg, of is het mogelijk om na een zorgtraject weer 'af te schalen' naar het algemene jongerenwerk en bijvoorbeeld een sportvereniging. Verenigingen en vrijwilligers moeten beter ondersteund worden om alle kinderen mee te kunnen laten doen binnen hun club. Zo nodig wordt een professional ingeschakeld om dit te bewerkstelligen.
- 3.2 Bij relatieproblemen bieden we laagdrempelige relatiehulp. We kijken daarbij als eerste naar het belang van de kinderen, zonder het gezin als geheel uit het oog te verliezen. We streven naar één loket waar mensen terecht kunnen bij complexe scheidingen. We zetten in op woonvormen die tijdelijk opvang bieden voor ouders met kinderen in een echtscheidings-situatie. Iedereen heeft recht op een veilig thuis. We zorgen dat het advies- en meldpunt Veilig Thuis laagdrempelig bereikbaar is, met voldoende goed opgeleid personeel is. Een onveilige thuissituatie zorgt op korte en lange termijn vaak voor meer problemen. Hoe eerder een oplossing, hoe beter.

In de jeugdhulp zien we een toename van aanbieders die zich richten op lichte zorg. Hierdoor ontstaan tekorten en zijn bezuinigingen op andere noodzakelijke dingen nodig. Dit is onwenselijk. Wij willen een duidelijke afbakening van wat jeugdzorg is en wat valt onder gewone opvoeding.

- 3.3 We maken meer samenwerking mogelijk tussen jeugdzorg en passend onderwijs. We maken duidelijke afspraken met jeugdzorgaanbieders, voeren adequate controle uit op de financiën en pakken zorgfraude aan. Ook maken we duidelijke afspraken met huisartsen en andere verwijzers. Wij willen af van ingewikkelde aanbestedingen en willen langdurige samenwerkingsverbanden binnen de jeugdhulp en de WMO.

Wij willen een duidelijke afbakening van wat jeugdzorg is en wat valt onder gewone opvoeding.

- 3.4 Het CDA wil dat kinderen met jeugdhulp het recht krijgen om iemand uit hun eigen omgeving te betrekken bij belangrijke zorgbesluiten. Deze steunfiguur is geen professional, maar een goede bekende, zoals een familielid, de buurvrouw of de trainer van de voetbalclub. De zelfgekozen mentor is er niet om delen van de professionele hulp over te nemen, maar om mee te beslissen over wat goed is voor het kind, het gezin en de situatie.
- 3.5 Goede samenwerking met huisartsen vormt een basis voor goede zorg. We hebben goed contact met huisartsen en zetten in op meer praktijkondersteuners voor de jeugdhulp, die na multidisciplinair overleg kinderen en jongeren doelmatig en binnen de zorggroep kunnen behandelen. Zij werken hiervoor samen met de jeugdprofessionals binnen de wijkteams. Gezamenlijk houden we de jeugdzorg voor de toekomst toegankelijk én betaalbaar.

- 3.6. Voor het CDA zijn speerpunten in het jongerenbeleid preventie, meedoen en stimuleren. Veel jongeren kampen met de gevolgen van de beperkingen die gedurende de bestrijding van de coronapandemie golden. Jongerenwerkers en vrijwilligers zijn alert om dit te signaleren en bespreekbaar te maken.

Geestelijke gezondheidszorg

We hebben extra aandacht voor de geestelijke gezondheidszorg. We willen schrijnende situaties en verward gedrag op straat voorkomen door betere samenwerking tussen instellingen en maatschappelijke partners. Ook hebben we aandacht voor de samenwerking tussen de politie en de GGZ. Buurtbewoners kunnen 24 uur per dag terecht bij een centraal telefoonnummer als zij zich zorgen maken over een buurtgenoot.

We willen professionals in ons wijkteams die zelfstandig aan de slag gaan met wat nodig is voor inwoners in die wijk. Zij richten zich in toenemende mate op het voorkomen van (gezondheids)-problemen. We willen welzijn-op-recept en cultuur-op-recept verder uitbouwen. Hierbij verwijst een arts, in plaats van naar de gezondheidszorg, door naar een welzijnscoach die heel concreet naar oplossingen en passende activiteiten zoekt. Wat het CDA betreft moeten hierbij nog meer lokale (vrijwillige) partners betrokken worden.

4. Leren en laten leren: passend en divers onderwijs

Mensen ontwikkelen zich door van elkaar te leren. De basis hiervoor wordt gelegd in het gezin waarin kinderen opgroeien. Daarna gaat dat verder op de kinderopvang en op school. De vorming van jongeren en van volwassenen, zowel in burgerschap als in werk, is een van de meest wezenlijke opdrachten die de samenleving heeft. Niet alleen gericht op de eerste jaren van een mensenleven, maar gedurende iemands hele levensloop.

We vinden het belangrijk dat elk kind een passende onderwijsplek heeft, zo thuisnabij als mogelijk. Daarvoor is nodig dat het primair onderwijs voldoende ondersteuning krijgt om zoveel mogelijk kinderen binnen de eigen school op te vangen. Als dat niet lukt, moeten er plekken zijn waar kinderen in een gespecialiseerde onderwijsvorm terecht kunnen. Als kinderen daarbij ook afhankelijk zijn van jeugdhulp, moeten er wat het CDA betreft slagen gemaakt worden door goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.

- 4.1 Voor veel ouders is het belangrijk dat de identiteit van de school aansluit bij de opvoeding die zij hun kind geven: dat betekent vrijheid van schoolkeuze. Onze dorpen kunnen wel een verbreding van het onderwijsaanbod gebruiken. Het CDA ondersteunt initiatieven van verenigingen om nieuwe scholen te stichten in bijvoorbeeld Valkenhorst.
- 4.2 Voor het CDA is het belangrijk dat er voor alle kinderen voldoende mogelijkheden zijn om zichzelf te ontwikkelen. We stimuleren daarom initiatieven als bovenschoolse plusklassen.
- 4.3 Het vernieuwen en moderniseren van onze gebouwen voor basisonderwijs, waarvoor de gemeente en de scholen in de afgelopen jaren samen een plan hebben opgesteld, moet voortvarend opgepakt worden. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn dat duurzame, energiezuinige gebouwen worden gerealiseerd met een goed binnenklimaat en ingericht op modern onderwijs. Waar mogelijk biedt het gebouw onderdak aan voorzieningen voor de wijk waar het gebouw staat. Een schoolgebouw is immers een belangrijke, verbindende plek in een dorp of wijk. In de komende periode wordt eenzelfde plan opgesteld voor het voortgezet onderwijs binnen onze gemeente.
- 4.4 Het CDA ondersteunt de ontwikkeling van zogenaamde Integrale Kindcentra (IKC), met voorzieningen voor kinderen van nul tot twaalf jaar. Organisaties binnen een IKC werken samen vanuit een gezamenlijke pedagogische en educatieve visie. Naast onderwijs en opvang kan er binnen een IKC ruimte zijn voor kindnabije zorg.

- 4.5 Wij willen dat alle kinderen tussen twee en vier jaar recht krijgen op ten minste twee dagdelen voorschool (peuterspeelzaal). Eénverdieners die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag kunnen rekenen op een bijdrage van de gemeente.

Dus: hier staan we voor ...

Het CDA is VÓÓR:

Zorg dichtbij en een herkenbaar gezicht aan bed

Ook ouderen kunnen (digitaal) meedoen!

Eerder inschakelen welzijnscoach en eigen netwerk

Het CDA is TÉGEN:

Flinke wachtlijsten in de zorg

Te grote druk op mantelzorgers

Een beperkt onderwijsaanbod

Hoofdstuk 3: Rentmeesterschap in de praktijk

Energieneutraal en klimaatbestendig Katwijk

Wat willen we?

Het nieuw kabinet heeft een doel vastgesteld: in 2030 stoten we in Nederland 55% minder broeikasgassen uit dan we in 1990 deden. Daar dragen we in Katwijk ons steentje aan bij.

Waarom?

Eén van de vier kernwaarden van het CDA is rentmeesterschap. Dat is een woord dat minder gangbaar is in het spraakgebruik en vaak als synoniem gebruikt wordt voor het begrip duurzaamheid. Maar rentmeesterschap is breder dan dat. We zien de aarde – en in het bijzonder ons eigen Katwijk – als ons gemeenschappelijk huis. We hebben de opdracht om die aarde, die lokale gemeenschap, beter achter te laten dan toen we haar kregen. Dat gaat dan over duurzaamheid, maar ook over hoe we het samen leven hier in Katwijk handen en voeten geven.

Hoe?

Door duurzaamheidsinitiatieven steeds op basis van technische en economische haalbaarheid te beoordelen, inclusief de bijdrage van het initiatief aan de samenleving. Ons Kamerlid Henri Bontenbal hamert er steevast op dat we duurzaamheidsmaatregelen in een breed – Europees – perspectief moeten bezien. Dat geldt lokaal niet anders. We werken intensief samen in de regio, om samen projecten op te pakken en van elkaar te leren.

Klimaat en de CDA-kernwaarden

Voor het CDA is het glashelder: als wij doorgaan op de oude voet, dan gaan we onze eigen ondergang tegemoet. Voor het CDA zijn het klimaat, duurzaamheid en rentmeesterschap voor de komende jaren de belangrijkste thema's waar we met elkaar aandacht aan moeten geven. Daarbij komen ook andere CDA-kernwaarden om de hoek kijken, zoals solidariteit (want we zullen de lasten samen moeten dragen), gespreide verantwoordelijkheid (want initiatieven uit de samenleving moeten we omarmen, niet verstikken) en gerechtigheid (want bedrijven en initiatiefnemers moeten kunnen vertrouwen op een betrouwbare overheid en een consistent beleid). Daarbij is het óók belangrijk dat we de oplossing van dit enorme vraagstuk niet alleen aan de overheid kunnen overlaten.

We moeten ook zelf aan de bak. In keuzes die we maken in ons gedrag: openbaar vervoer of fiets in plaats van de auto, investeringen in de eigen woning, een luxeleven van (verre) reizen of een tandje minder, wat minder vlees, wat meer producten uit de streek. Wat het CDA levert ieder van ons, dus u én ik, naar draagkracht en mogelijkheden een bijdrage aan de opdracht om de aarde beter door te geven.

1. Van het gas af? Balans tussen gezond verstand en ambitie Katwijk doet mee aan het project Hoornes gasvrij. Dat is een project waar veel geld mee gemoeid is en waarvan de uitkomsten verre van zeker zijn. Het CDA staat met een positieve grondhouding in het project, omdat we met projecten als deze kunnen leren wat de richting moet zijn naar andere vormen van verwarming van onze woningen. Die kennis is niet alleen van belang voor onze gemeente maar ook voor alle andere gemeenten in ons land. Hier in Katwijk kunnen we ook leren van proefprojecten die in andere gemeenten worden opgestart.

- 1.1 De oplossingsrichting die nu voor de Hoornes wordt uitgewerkt, is voor het CDA niet zaligmakend of een doel op zich. Als uit verder onderzoek blijkt dat andere technieken voor de langere termijn betere oplossingen bieden, dan kiezen we daarvoor. Voor het CDA is de kern openstaan voor elke ontwikkeling die bijdraagt aan een meer duurzame wereld, maar wel in een verstandig en gepast tempo.

- 1.2 De techniek die in de Hoornes mogelijk toegepast zal gaan worden, kan niet zomaar worden uitgerold in andere delen van onze gemeente. Het is ook de vraag of dat voor dit moment verstandig en haalbaar is. De gemeente heeft in het voorjaar van 2021 een eerste verkenning opgesteld met welke technieken specifieke delen van onze gemeente 'van het gas' af kunnen. Voor de langere termijn kan dit de richting zijn. Maar dit zijn hele dure oplossingen. Het CDA pleit voor een andere fasering. Beter is het om eerst in te zetten op isolatie en op systemen als hybride warmtepompen. Daarmee maak je woningen nu nog niet gasloos, maar je kunt al wel forse besparingen op het gasverbruik realiseren. Met het bedrag dat nodig is om één woning van het gasnet af te koppelen kun je bij een aantal woningen voorzieningen treffen om het gasverbruik sterk te reduceren. Per saldo is de milieuwinst dan veel groter en leveren er meer huishoudens hun bijdrage. Moeten huiseigenaren of de gemeente dat allemaal betalen? Wat het CDA betreft kan deze gigantische operatie niet zonder stevige bijdragen van het Rijk.
- 1.3 De gemeente stimuleert isolatie van woningen. Dit beperkt de warmtevraag en gaat energiearmoede tegen, omdat woningeigenaren en -huurders besparen op hun energieverbruik en dus op energiekosten. Daarnaast helpt isolatie ook bij het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelstellingen: niet verbruikte energie is immers de meest duurzame energie.

“
De wereld beter
doorgeven dan dat zij
nu is, is onze
doelstelling. Daar
gaan we vol voor.
”

- 1.4 Een belangrijke samenwerkingspartner voor verduurzamingsprojecten is Dunavie. Dunavie kan een belangrijke bijdrage leveren aan het collectief aanbrengen van de benodigde voorzieningen in woningen, vanwege het aantal woningen dat dan eenvoudig kan worden bereikt. Particuliere eigenaren kunnen daarbij aanhaken.
- 1.5 Het tempo van de ontwikkelingen moet de balans zijn tussen aan de ene kant voldoende ambitie – in 2050 worden alle woningen in onze gemeente verwarmd op basis van groene energie – en aan de andere kant gezond verstand. Niet alles kan vandaag of morgen, laten we de tijd nemen om te leren van projecten hier en elders, en dan daaruit de meest kansrijke kiezen. Maar met een open grondhouding.
- 1.6 We staan open voor projecten en initiatieven die vanuit de regio of uit de provincie worden geïnitieerd. Om de lange termijn-doelstellingen te kunnen realiseren, kunnen we ons niet veroorloven om initiatieven op voorhand af te wijzen. We staan ook open voor andere initiatieven, ook of juist als die vanuit de samenleving – door groepen van inwoners – voorgesteld worden.
- 1.7 Wij sluiten de duinen uit als gebied om met boringen te speuren naar aardwarmte. De veiligheid van ons drinkwater uit de duinen én de bescherming van de kwetsbare natuur in Natura 2000 gebied vinden we belangrijker dan de mogelijkheid van bedrijven om hier bodemonderzoek naar aardwarmte te doen. Ook bij nieuwe wingebieden zoals het Valkenburgse Meer zijn we terughoudend in het toestaan van boringen naar geothermie, om grondwaterreserves te beschermen.

2. Lasten dragen we samen en naar draagkracht

De meest effectieve manier om te komen tot meer duurzaamheid is het terugdringen van ons gebruik. In veel situaties kan hiermee al op korte termijn stevige milieuwinst geboekt worden. Terugdringen van ons gebruik begint bij isolatie. Binnen onze gemeente zijn nu Energieambassadeurs aan de slag die inwoners helpen met nadenken over besparingsmogelijkheden. Dit steunt op de inzet van vrijwilligers. Dat kan de overtuigingskracht vergroten, maar beperkt mogelijk de slagkracht.

- 2.1 Het CDA wil dat inwoners laagdrempelig een beroep kunnen doen op professionele adviseurs, om zo actief aan de slag te gaan met energiebesparing. Daarbij denken we aan een startsubsidie voor de onderzoeksfase. Ook huiseigenaren kunnen niet alle maatregelen in één keer doorvoeren. Een meerjarenplan van aanpak tot verduurzaming geeft inwoners richting en duidelijkheid. Het CDA is voorstander van een subsidieregeling waarbij inwoners elke drie jaar een beroep kunnen doen op een gemeentelijke bijdrage voor realisatie van onderdelen van het plan. Ook leningen met (qua rente en looptijd) zachte voorwaarden zijn voor het CDA een passend instrument.

Subsidies en voordelige leningen. Wie gaat dat betalen?

Natuurlijk is betaalbaarheid een belangrijke randvoorwaarde. Maar de opgave waarvoor we staan mag niet stagneren in discussies over kosten en betaalbaarheid. De kosten van het gebruik van de aarde zijn de afgelopen jaren onvoldoende in beeld geweest en in rekening gebracht. Dat de omslag naar duurzamere vormen van verwarming van onze woningen met kostenstijging gepaard zal gaan, is in de ogen van het CDA onvermijdelijk. Maar nietsdoen kost uiteindelijk (veel) meer. De kostenstijging is een investering in de toekomst en moet ervoor zorgen dat de energielasten voor onze inwoners op de lange termijn zullen dalen.

- 2.2 Solidariteit is voor het CDA een belangrijk uitgangspunt. Dus dragen we lasten samen en naar draagkracht. Tegelijkertijd is duidelijk dat het gaat om investeringen die de draagkracht van onze gemeente ver te boven gaan. Zonder geld vanuit de Rijksoverheid zijn alle plannen onhaalbaar. Onze inzet is erop gericht om het Rijk daarvan te overtuigen. Daarin trekken we samen op, met de regio, de provincie en de VNG.
- 2.3 De gemeente moet niet de enige probleemeigenaar van de transitie zijn. We verwarmen ons huis nu met gas dat geleverd wordt door marktpartijen, via een leidingnet dat door een commercieel bedrijf wordt beheerd. Wat het CDA betreft is dat ook het model voor de operaties waar we voor staan. Het CDA is er geen voorstander van dat we teruggaan naar de situatie dat de gemeente (mede)eigenaar is van nutsvoorzieningen zoals energie en gas.

- 2.4 Ten minste de helft van de projecten wordt uitgevoerd door lokale energiecoöperaties. Participatie door lokale bedrijven en door inwoners kan een belangrijke stimulans vormen voor acceptatie en betrokkenheid. De gemeente vervult hierin een regierol.

Nieuwe wijken,
nieuwe woningen en
andere nieuwe
gebouwen worden
energie neutraal.

3. Energiebronnen van de toekomst

Wat geldt voor warmte geldt ook voor het gebruik van andere energiebronnen: we zullen over moeten stappen op meer duurzame vormen van energiegebruik. Ook hierin is woningcorporatie Dunavie een belangrijke samenwerkingspartner, om in projecten voldoende schaal te bereiken. Nieuwe wijken, nieuwe woningen en andere nieuwe gebouwen zijn energieneutraal.

Voor gemeentelijke gebouwen en maatschappelijk vastgoed, zoals sportcomplexen en onderwijsvoorzieningen, zetten we in op transitie naar duurzame energievoorziening, met een uiterste horizon in 2050.

Dat doen we in een verstandig tempo. Investerings koppelen we bijvoorbeeld aan geplande algehele renovatie van de gebouwen. Voor elk gebouw wordt een eigen plan opgesteld met wat in die situatie de beste oplossing is. Met maatschappelijke organisaties gaan we in gesprek over welke maatregelen mogelijk zijn. Waar nodig worden projecten op weg geholpen met leningen met zachte voorwaarden. In het 2e kwartaal van 2021 is in alle gemeenten in Nederland gesproken over de zogenaamde Regionale Energiestrategie, ook wel de RES. Dat zijn (regionale) plannen voor duurzame vormen van energieopwekking, waarbij de focus ligt op wind- en zonne-energie.

- 3.1 Wij zijn tegen het plaatsen van windmolens op Katwijkse grondgebied, ook niet nabij het Valkenburgse Meer. Voor het CDA zijn windmolens in dit natuur- en recreatiegebied geen goede oplossing, vanwege zorg over de effecten op de leefomgeving van mensen, dieren en de natuur. Uitbreiding van het aantal windmolens op zee is voor ons een optie als de opbrengsten daarvan gedeeltelijk ook ten goede komen aan kustgemeenten en hun achterland die zicht hebben op de extra windmolens.

- 3.2 Het CDA is geen voorstander van grondgebruik voor velden met zonnepanelen. Daarvoor is de ruimte in onze omgeving te schaars. Maar we kunnen wél volop inzetten op slim gebruik van ruimte. De daken van bedrijfsgebouwen ('t Heen , Flora Park en De Claver) kunnen volop benut worden voor zonnepanelen. Dat kunnen investeringen van de betrokken bedrijven zelf zijn, maar ook is denkbaar dat de daken verhuurd worden aan groepen van inwoners die, in plaats van panelen op het dak van hun eigen woning, de daken van anderen gebruiken voor investeringen in duurzame energie. De opbrengst daarvan komt dan aan het investeringscollectief ten goede.

Wij zijn tegen het plaatsen van windmolens op Katwijks grondgebied, ook niet bij het Valkenburgse Meer.

- 3.3 Ook maatschappelijk vastgoed kan benut worden voor zonnepanelen. De gemeente treedt hierin op als regisseur, om partijen aan elkaar te koppelen en zorg te dragen voor goede onderlinge afspraken voor een duurzame samenwerking. De gemeente gaat actief het gesprek aan met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven om (collectief) maatregelen tot energiebesparing te initiëren.
- 3.4 Het team van Energieambassadeurs wordt uitgebreid en ontwikkelt een stimuleringsprogramma, bestaande uit laagdrempelig inventariserend onderzoek en een plan van aanpak voor meerdere jaren, plus de mogelijkheid tot subsidiëring van besparende maatregelen. We zetten stevig in op voorlichting en informatievoorziening.
- 3.5 De gemeente voert actief overleg met netbeheerders, om ervoor te zorgen dat de capaciteit van ons energienetwerk toereikend is.

Natuuronderwijs

We zetten de komende periode volop in op natuureducatie voor jong en oud. Als we meer kennis hebben van de wonderen en de schoonheid van de natuur, dan wordt het veel makkelijker om met volle overtuiging ons in te zetten voor het behoud daarvan. In Katwijk hoeven we niet zelf het wiel uit te vinden. Waar nodig sluiten we aan bij initiatieven in de regio, die gericht zijn op het ontwikkelen van materiaal voor scholen, bedrijven en inwoners. We dragen zorg voor structurele (financiële) borging van natuur- en milieueducatie, zoeken mee naar een passende plek gecombineerd met andere initiatieven en juichen samenwerking met Naturalis toe.

4. Afval? Betaalbaar grondstoffen winnen!

De afgelopen jaren is er na intensieve participatie met de inwoners van onze gemeente een plan uitgestippeld voor het terugdringen van ons restafval in de komende jaren. Ook dit onderwerp gaat over rentmeesterschap en duurzaamheid: als we zorgvuldig omgaan met onze afvalstromen dan kunnen we daaruit tal van grondstoffen winnen voor nieuwe producten. Bovendien scheelt het veel geld, want de belasting op de verbranding van restafval wordt steeds hoger. Ook dát is een aspect van rentmeesterschap. Voor het CDA is ook de betaalbaarheid van de inzameling van huisvuil erg belangrijk.

- 4.1 Vanaf 2023 krijgen huishoudens er een afvalbak bij voor PMD-afval (plastic, drinkpakken, blik) en gaan we betalen voor elke keer dat we een zak restafval weggooiden in een ondergrondse container of de container aan huis wordt geleegd. Het basistarief voor afvalinzameling gaat omlaag. Wie goed sorteert, is straks goedkoper uit. Het CDA ondersteunt de keuzes die eerder al gemaakt zijn. Daarbij komt er maatwerk voor bijzondere doelgroepen: flat- en appartement-bewoners die klein behuurd zijn en daardoor weinig mogelijkheden hebben voor het opslaan van restafval, gezinnen met luierafval, ouderen. Dat maatwerk is er ook op gericht om ook deze doelgroepen te stimuleren zo verstandig mogelijk met hun afvalstromen om te gaan.

- 4.2 We houden afvalinzameling ook betaalbaar. Dat doen we door volop in te zetten op betere scheiding van afvalstromen en door vermindering van afvalstromen. Iedereen wordt blij van een lagere afvalnota.
- 4.3 Zodra de techniek betere resultaten laat zien dan gescheiden inzameling van afvalstromen, stappen we over op machinale scheiding van afvalstromen achteraf (nascheiding).
- 4.4 Ervaring en onderzoek leren dat voorlichting onvoldoende is om ons afvalgedrag te veranderen. Maar daarmee is niet gezegd dat voorlichting onbelangrijk is. Wat het CDA betreft wordt voorlichting geïntensiveerd, gericht op begrip over en het stimuleren van afvalscheiding, en het aandragen van duurzamer alternatieven.
- 4.5 Milieuparkjes zijn schoon, in de buurt en goed toegankelijk. Alarmeringssystemen zorgen ervoor dat het gemeentelijk apparaat tijdig melding krijgt van volle containers, zodat deze snel geleegd worden. Als gevolg van de coronacrisis heeft het doen van aankopen via internet een enorme vlucht genomen. Dat brengt flinke extra afvalstromen van karton met zich mee. De voorzieningen in de milieuparkjes faciliteren deze extra afvalstromen.
- 4.6 Ook het bedrijfsleven draagt haar steentje bij aan duurzaamheid. We bouwen de komende jaren aan een circulaire economie, met als stip aan de horizon om in 2050 volledig circulair te zijn. Voor de komende periode zetten we in op:
- werken aan afvalscheiding in bedrijfsafval
 - spelregels om bij nieuwbouw al rekening te houden met toekomstige sloop of herbestemming
 - materialen die bij sloop vrijkomen binnen dat gebied her te gebruiken

Dus: hier staan we voor ...

Het CDA is VÓÓR

Zonnepanelen op bedrijfsgebouwen
 Nascheiding afval wanneer mogelijk
 Duurzaamheidsinitiatieven uit de samenleving

Het CDA is TÉGEN

Te snel van het gas af
 Grijsje wijken vol auto's en beton
 Windmolens in onze gemeente

Hoofdstuk 4: Sterke samenleving

We blijven het sámen doen

Wat willen we?

Blijven werken aan sterke dorpskernen en gemeenschappen met een eigen identiteit, waar families, kerken en verenigingen sterke banden vormen. De onderlinge betrokkenheid en solidariteit zijn groot. Het CDA koestert dit en vertrouwt op de (veer)kracht hiervan. We zien helaas een groeiende tweedeling in de samenleving, ook in onze dorpen. Daar komen we niet verder mee. De partij tegen polarisatie, dat is het CDA!

Waarom?

Mensen komen het meest tot hun recht als zij zich (kunnen) ontwikkelen en van betekenis kunnen zijn voor hun naasten en voor de samenleving. Ieder mens heeft talenten en telt mee. Verreweg de meeste mensen redden zich prima op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Een deel heeft een steuntje in de rug of intensievere begeleiding nodig.

Hoe?

Het CDA ziet graag dat gemeente en samenleving er samen voor zorgen dat iedereen naar vermogen mee kan doen. Werken aan een sterke samenleving is niet uitsluitend een gemeentelijke verantwoordelijkheid: dat doen we samen met de vele vrijwilligers en professionals, die zich hiervoor elke dag inzetten.

1. Ontmoeten in de wijk; huizen van de buurt

De kracht van onze dorpen en wijken is dat we elkaar kennen en naar elkaar omzien. Maar niet voor iedereen is het vanzelfsprekend om gemakkelijk contact te maken en onderdeel te zijn van een ruim netwerk van familie en bekenden. Daarom ondersteunt de gemeente laag-drempelige plekken van ontmoeting in de wijken.

- 1.1 We zetten in op meer gebiedsgericht werken. Dat doen we in samenwerking met wijkorganisaties (zoals de wijkraad) en bewoners. Elk jaar wordt er een wijkplan opgesteld en uitgevoerd. We kijken daarbij kritisch of het aanbod van voorzieningen passend en toereikend is voor een wijk of dorp. Voorzieningen worden zo veel mogelijk geclusterd in multifunctionele voorzieningen.
- 1.2 Waar in een wijk of kern al een ontmoetingsplek is, behouden we die. Ontbreekt een dergelijke voorziening, dan creëren we die, afhankelijk van de behoefte. Dat kan een grote (gemeenschapshuis) of kleine ('Huis van de Buurt') voorziening zijn. Verschillende groepen uit de samenleving en verschillende generaties komen hier met elkaar in contact. Ook in Valkenhorst komt zo'n voorziening. In Katwijk Noord komt een multifunctioneel gemeenschapshuis, met daarin een bibliotheekfunctie, een openbare ontmoetings-gelegenheid, cultuur & educatie, wijk- en welzijnswerk. In de Molenwijk zien we graag een Huis van de Buurt verschijnen.
- 1.3 Ontmoetingsplekken worden gedragen door inwoners uit de buurt en vrijwilligers(organisaties) en ondersteund door professionals. Een optimale bezetting en multifunctioneel gebruik zijn het uitgangspunt.
- 1.4 De culturele sector in onze gemeente verdient een impuls. Daarom staat het CDA positief tegenover de vorming van een cultuurorganisatie waar ontwikkeling, ontspanning, kunst en cultuur een plek krijgen. Deze organisatie moet een aanjager zijn van meer samenwerking en een programma en dienstverlening bieden in alle dorpskernen. In de Hoornes pleiten wij voor het behoud van een locatie, met in ieder geval het digiTaalhuis. Deze organisatie moet voldoende middelen krijgen om die opdracht waar te kunnen maken. Dat geldt ook voor andere culturele organisaties, zoals de muziekverenigingen.

2. Vrijwilligers: fundament van de samenleving

Verenigingen, kerken, clubs, welzijnsorganisaties en tal van andere maatschappelijke verbanden kunnen alleen functioneren dankzij de belangeloze inzet van talloze vrijwilligers. Zij zijn de smeerolie van onze samenleving. In vrijwilligerswerk nemen mensen verantwoordelijkheid voor elkaar en de buurt zonder dat daar direct iets tegenover staat. Dat maakt onze samenleving mooier en leefbaarder voor dorpsgenoten die wel wat hulp kunnen gebruiken.

- 2.1 Het CDA wil het Project Talent, voorheen de maatschappelijke dienst-tijd, graag uitbreiden in samenwerking met scholen. Het doel hierbij is jongeren een kans bieden om zich te ontplooien en om hen kennis te laten maken met vrijwilligers, zodat ook zij – nu of later – hun steentje kunnen bijdragen aan de samenleving.
- 2.2 Het CDA wil dat er een speciaal opgeleide vrijwilligerscoach komt die verenigingen en clubs gericht opleidingen aanbiedt. De taken van vrijwilligers worden immers steeds zwaarder. Het CDA wil niet dat vrijwilligers om die reden afhaken. Daarnaast komt er een vrijwilligers-spreekuur, waarbij vrijwilligers laagdrempelig ondersteuning kunnen vragen bij een vast aanspreekpunt.
- 2.3 We gaan door met de Maatschappelijke Agenda (MAG), het programma om – samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties – te bouwen aan een inclusief Katwijk waarin iedereen mee kan doen en zich kan ontwikkelen. We laten de samenleving nog meer meedenken over wát er nodig is. De organisaties in onze dorpen maken een plan hÓe ze daarmee aan de slag kunnen. Samen houden we goed in de gaten of alle activiteiten ook echt zorgen voor een verandering of de juiste ondersteuning. Anders passen we de plannen aan.

Verder met de maatschappelijke agenda

Vrijwilligers moeten zo min mogelijk bezig zijn met randzaken. Om deze reden zetten we in op het vereenvoudigen van procedures en administratieve lasten. Vrijwilligers worden (nog) meer en geholpen door de gemeente bij het indienen van plannen en projecten. Plannen van organisaties ('opdrachten') maken we integraler en meerjarig, en we verminderen het aantal plannen dat een organisatie moet indienen. We kijken of grote opdrachtnemers meer (budget)flexibiliteit kunnen krijgen in de uitvoering van opdrachten, zodat ze adequaat kunnen inspelen op ontwikkelingen in wijken/buurtten.

3. Sporten en bewegen stimuleren

Sporten draagt bij aan een goede gezondheid en heeft positieve maatschappelijke effecten. Sport als preventiemiddel wordt ook steeds belangrijker: veel volwassenen leiden een overwegend zittend bestaan en te veel jongeren zitten voortdurend achter een scherm in plaats van lekker buiten zijn. Een actieve en gezonde levensstijl is belangrijk voor het tegengaan van overgewicht en bewegingsarmoede. Daarbij verkleint een gezond gewicht de impact van virussen als corona.

Een sportclub is ook een ontmoetingsplek en leerschool over teamwork, discipline, normen en waarden. Daarom stimuleren we sporten en bewegen door jong en oud.

3.1 Een groot aantal organisaties heeft met de gemeente een sportakkoord gesloten waarmee we willen bereiken dat iedereen in Katwijk nu en in de toekomst met plezier aan sport en bewegen kan deelnemen. Het CDA onderschrijft de ambities die gezamenlijk gesteld zijn voor 2024, als uitwerking van de opgaven van de Maatschappelijke Agenda. Deze samenwerking is de sleutel tot succes en vraagt de komende jaren stevige inzet.

Scholen, sportverenigingen en Welzijnswartier werken samen aan een laagdrempelig aanbod van sportactiviteiten in de wijken. Er wordt extra ingezet op het toeleiden van kwetsbare doelgroepen naar verenigingen.

- 3.2 De gemeente organiseert samen met clubs en verenigingen jaarlijks een open dag, zodat mensen met diverse sporten kunnen kennismaken.
- 3.3 Het concept 'Vitale Sportverenigingen', met een breed activiteiten-aanbod dat ook bijdraagt aan het welzijn en de participatie van niet-leden, willen we graag op meer plekken realiseren. Op termijn zijn alle sportverenigingen een vitale sportvereniging en worden sportaccommodaties nóg multifunctioneler gebruikt.

- 3.4 De gemeente ondersteunt sportverenigingen met goede accommodaties. Verenigingen betalen daarvoor een (maat)schappelijk tarief. Zelf locaties onderhouden of (ver)bouwen wordt gestimuleerd, bijvoorbeeld met een garantstelling vanuit de gemeente. De beschikbare sportvoorzieningen groeien mee met de groei van de gemeente, zoals door de realisatie van Valkenhorst. Bij de nieuwe scholen van Valkenhorst zoeken we actief naar multifunctioneel gebruik met sportverenigingen. CDA Katwijk wil vaart maken met het verbeteren van de binnensportaccommodaties in Rijnsburg.

Samen werken we onder meer aan:

- *Stimuleren van een gezonde leefstijl: meer bewegen; overgewicht, roken, overmatig alcoholgebruik tegengaan. Preventie en aanpak van armoede en geldschulden; stapeling van problemen (bijv. geldschulden) voorkomen en snel aanpakken.*
- *Het voorkomen dat jongeren, ouderen, ex-verslaafden en ex-gedetineerden (opnieuw) in een kwetsbare, uitzichtloze situatie terechtkomen.*
- *Verminderen van laaggeletterdheid onder jongeren en volwassenen.*

4. Werk, inkomen, inclusiviteit en integratie

We willen voorkomen dat inwoners in armoede en schulden terecht komen. Gebeurt dat toch, dan moeten de inspanningen erop gericht zijn om dat zo snel mogelijk te keren. Intensievere samenwerking tussen gemeente en Voedselbank, Grip op de Knip, Voorraadkast, diaconieën e.d. moet maken dat we inwoners eerder in beeld krijgen (vroegsignalering) en sneller de juiste hulp bieden, om zo mensen in staat te stellen om weer regie te voeren over het eigen leven.

We blijven werken aan een samenleving die inclusief en toegankelijk is. Iedereen moet naar vermogen mee kunnen doen op alle levensdomeinen. Een inclusieve samenleving gaat ook over inwoners die uitsluiting ervaren op basis van afkomst, geaardheid, financiële situatie of fysieke of verstandelijke beperking. Het tegengaan hiervan is niet alleen een taak voor de overheid, maar ook een verantwoordelijkheid voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

- 4.1 Goede werkgeversdienstverlening en de inzet om werkzoekenden snel aan een passende baan te helpen vragen om goede regionale samenwerking in de arbeidsmarktregio met het UWV en het onderwijs, en om excellente dienstverlening door ons werk- en ontwikkelbedrijf Provalu. Lokale werkgevers worden hier volop bij betrokken. Voor wie een beroep doet op ondersteuning wordt het proces van het aanvragen van inkomensondersteuning tot het vinden van werk soepeler.

- 4.2 We zetten in op intensievere begeleiding van hen die al geruime tijd op afstand tot de arbeidsmarkt staan. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld en intensiveert de SROI-aanpak ('social return on investment') die tot extra arbeidsplekken, werkervaringsplekken of stageplekken moet leiden.
- 4.3 Veel Zzp'ers en kleine zelfstandigen hebben het moeilijk door de huidige coronamaatregelen. Het water staat hun aan de lippen. Tijdige (schuld)hulp door de gemeente is van groot belang. Dat vraagt om een alerte en proactieve houding van de gemeente bij het aanbieden van haar dienstverlening.
- 4.4 Mensen met een beperking moeten volledig mee kunnen doen in de samenleving. Sportvoorzieningen en openbare gebouwen moeten voor iedereen goed toegankelijk zijn. Bij maatschappelijk belangrijke voorzieningen zorgen we voor voldoende gehandicapten-parkeerplaatsen. Daarnaast zetten we in op meer openbare toiletten. Jaarlijks vindt de Week van de Toegankelijkheid plaats. Er worden structureel voldoende middelen ter beschikking gesteld om deze doelstelling te realiseren.
- 4.5 Voor het CDA is het belangrijk dat iedereen, ongeacht welke geaardheid, zichzelf mag zijn binnen onze gemeente. Respect en saamhorigheid zijn daarbij belangrijke begrippen. Daarom ondersteunen we van harte het hijsen van de regenboogvlag op het gemeentehuis tijdens Coming Out Day. Om te komen tot een meer inclusieve samenleving zetten we in op voorlichting over het thema LHBTI+ op scholen, jongerencentra en bij sportverenigingen.

Het CDA ondersteunt het hijsen van de regenboogvlag op het gemeentehuis.

- 4.6 Solidariteit en barmhartigheid zijn voor het CDA belangrijke christelijke waarden. Dat geldt ook en juist voor mensen die het eigen land hebben moeten ontvluchten. Binnen het AZC wordt hen daarom opvang en onderdak geboden. Hebben nieuwe medelanders een verblijfsvergunning ontvangen, dan neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid in het bieden van passende huisvesting.
- 4.7 Rond integratie staat het CDA een aanpak voor waarbij werk, (bij)scholing en taallessen worden gecombineerd. Meer dan nu het geval is moet ingezet worden op gecombineerde trajecten, om de kansen van statushouders op betaald werk te vergroten. Maatwerk is daarbij cruciaal.
- 4.8 Het CDA vindt het van groot belang dat statushouders direct in aanraking komen met vrijwilligerswerk, zodat de stap naar betaald werk kleiner wordt. Dat draagt ook bij aan een snelle integratie in onze samenleving.

Dus: hier staan we voor ...

Het CDA is VÓÓR

Meer binnensport in Rijnsburg
Meer initiatieven rond buurtpreventie
Behoud bibliotheek in de Hoornes

Het CDA is TÉGEN

Elke vorm van uitsluiting
Eindeloos papierwerk voor verenigingen
Statushouders 'op de reservebank'

Hoofdstuk 5: Eerlijke economie

En veilige, slimme, duurzame mobiliteit

Wat willen we?

Onze lokale economie versterken en ruimte bieden voor innovatie. Er moet voldoende werkgelegenheid zijn voor inwoners van onze gemeente. We willen inspelen op veranderingen die samenhangen met verduurzaming en vernieuwing van de economie. We gaan voor een verkeersveilige en goed bereikbare gemeente met aandacht voor duurzaamheid.

Waarom?

Ondernemingszin is de brandstof van onze samenleving. De Bijbelse uitspraak 'woekeren met je talenten' is hier van toepassing. Het CDA ziet dit als een belangrijke opdracht.

Hoe?

Door efficiënt samen te werken in de regio en innovatie en ondernemerschap te stimuleren. De gemeente pakt regie op thema's als leegstand en verbetering/vernieuwing van winkelcentra in alle dorpskernen. Oplossingen worden in samenspraak met lokale ondernemers bedacht.

1. Ondernemingszin als brandstof van de samenleving

Nieuw ondernemerschap en een wendbaar en weerbaar midden- en kleinbedrijf zijn belangrijk voor de vitaliteit van de economie van Katwijk, Rijnsburg en Valkenburg. Ondernemers moeten de ruimte krijgen om nieuwe initiatieven te ontplooiën. De inzet van bedrijven is essentieel bij het vinden van de sleutels voor grote maatschappelijke uitdagingen, bijvoorbeeld op het gebied van klimaat, energie, gezondheid en het betrekken van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.

- 1.1 We willen één aanspreekpunt voor ondernemers waar zij terecht kunnen voor vergunningaanvragen en andere vragen.
- 1.2 Vertegenwoordigers van het lokale bedrijfsleven worden al in een vroeg stadium bij het ontwikkelen van nieuw beleid en nieuwe regels betrokken. Waar mogelijk zetten we in op het verminderen van regel-druk.

- 1.3 Jonge ondernemers en startups zijn waardevol voor onze lokale economie, vanwege hun creativiteit en nieuwe initiatieven. Daarvoor bieden we alle ruimte. Is er leegstand dan kan die ruimte tijdelijk benut worden door zo'n jong initiatief. We spreken met betrokken partijen over de betaalbaarheid van dergelijke locaties.
- 1.4 Voor het CDA is het belangrijk dat de gemeente met het midden- en kleinbedrijf afspraken maakt op basis van wederkerigheid (geven en nemen). Zo willen we dat met het bedrijfsleven, het onderwijs en andere organisaties afspraken gemaakt worden op het gebied van duurzaamheid, investeringen in opleidingen, aanstellen van mensen met een beperking, een minimaal aantal stage- en leerplekken en investeringen in innovatie.
- 1.5 Wij zien groeikansen voor het toerisme in Katwijk. Dat vraagt om een actieve aanpak waarbij ondernemers het voortouw nemen en de gemeente ondersteunt en voorwaarden schept. Voor vragen van ondernemers is er in het gemeentehuis een vast aanspreekpunt. Voor de promotie van Katwijk werken we samen met Leiden Marketing. Het CDA wil de VVV-vestiging in Katwijk houden.
- 1.6 Wij hechten veel waarde aan een gezamenlijk moment in de week voor rust en reflectie, met tijd en aandacht voor bezinning, ontmoeting en ontspanning. In onze cultuur is de zondag daar de aangewezen dag voor. Een dag van rust is naar de overtuiging van het CDA voor ons allemaal van belang, om even afstand te nemen van de drukte van alledag. Om die reden is het CDA geen voorstander van openstelling van winkels op zondag.

Jonge ondernemers
en startups brengen
een sfeer van initiatief
en creativiteit met zich
mee

Unmanned Valley: de volgende stap

We zien voor onze gemeente het belang van het verbreden van de kennis-economie. Om die reden stimuleren wij startende bedrijven met het oog op hoogwaardige werkgelegenheid en ruimte voor innovatie. Veel start-ups vinden op Unmanned valley inmiddels hun weg en er is volop samenwerking tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen. Het Unmanned Valley project loopt nu vier jaar en heeft als einddatum midden 2023. Een gedegen evaluatie moet uitwijzen of Unmanned Valley een structurele plek op/nabij Valkenhorst krijgt. Een belangrijke randvoorwaarde is dat Unmanned Valley dan 'op eigen benen' staat. Nadrukkelijk wordt de verbinding gezocht met het MBO en het HBO.

Wij willen dat onze bedrijventerreinen goed bereikbaar en veilig zijn. Een goede ontsluiting naar de snelweg en goede openbaar vervoersverbindingen dragen bij aan de toekomstbestendigheid van onze bedrijventerreinen.

1.7 't Ambacht en het gebied Katwijkerweg/Valkenburgerweg worden getransformeerd. Daar komt een mix van wonen en werken. Om ruimte te bieden aan onze eigen ondernemers en ondernemers uit de regio wordt er naar nieuwe terreinen gezocht. Regionale afstemming tussen gemeenten over de omvang en de kwaliteit van bedrijventerreinen is hierbij belangrijk. Kleinere bedrijventerreinen worden tegen het licht gehouden, om te beoordelen of deze nog de functie vervullen waarvoor ze ooit bedoeld zijn, of dat transformatie naar een woonbestemming meer voor de hand ligt.

2. Tuinbouw en sierteelt: klaar voor de toekomst

De sierteeltsector is van groot cultureel en economisch belang voor onze gemeente. We stimuleren een vitale agrarische sector, wat ook belangrijk is werkgelegenheid in onze dorpen.

- 2.1 Het functioneren van bedrijven in de Greenport Duin- en Bollenstreek wordt bedreigd door een te lage instroom van jonge en voldoende gekwalificeerde werknemers. De aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven in de regio is nog niet op orde. Het CDA wil eraan werken dat het onderwijsaanbod in onze gemeente en in de regio beter is afgestemd op de behoeften van de sector.
- 2.2 De Zijlhoek en De Woerd bieden kansen voor een nieuwe combinatie van wonen en werken, tussen Valkenhorst en het Leiden Biosciencepark. Siertelers in die gebieden verdienen duidelijkheid over hun toekomst. Het CDA is van mening dat de gemeente hen, met behulp van de provincie, moet ondersteunen en faciliteren bij een eventuele verhuizing, zoals naar Kloosterschuur-Trappenberg.

3. Betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

Veel jongeren komen moeilijk aan een stageplaats tijdens hun opleiding. Een stageperiode is niet alleen belangrijk voor verdere ontwikkeling van vaardigheden en competenties, maar het is ook een voorwaarde om af te studeren of over te gaan naar een volgend studiejaar. Veel jongeren ondervinden stress omdat het aanbod van overheid en bedrijfsleven ontoereikend is. Soms staken zij zelfs om die reden hun studie, met als resultaat een studieschuld en geen diploma. Ondernemers ervaren op hun beurt een tekort aan (nieuwe) goed opgeleide medewerkers.

- 3.1 Het CDA wil dat de samenwerking tussen regionale onderwijs- en opleidingscentra en het bedrijfsleven om jongeren aan een stageplek te helpen verbetert. Samen ontwikkelen zij opleidingstrajecten die specifieke werkgelegenheid in onze regio.
- 3.2 We zetten in op meer aandacht voor techniekonderwijs op alle niveaus. Het CDA wil bewerkstelligen dat beroepskwalificerende opleidingen op MBO-2 en MBO-3 niveau, passend bij het type werkgelegenheid in onze regio (schilders, bouw, metaal, elektro, groensector en biochemie), zich vestigen in Katwijk. Dergelijke opleidingen vergroten de kansen van Katwijkse jongeren op de arbeidsmarkt en sluiten aan bij de behoeften van werkgevers in onze regio.

4 Een levendig winkelcentrum met een divers aanbod

Onze winkelcentra hebben een enorm potentieel, maar uit onderzoek blijkt dat dit niet voldoende wordt benut.

- 4.1 Rijnsburg verdient winkelcentra die up to date zijn. Naast een opknopbeurt van het Hoftuinplein wordt, ook met het oog op de nieuwbouw Hof van Rijnsburg, gekeken naar het aantrekkelijk houden van De Remise.
- 4.2 Consumenten oriënteren zich steeds meer online, maar vinden het nog altijd leuk om vervolgens te gaan winkelen (online inspiratie, offline kopen). Ook is de klant steeds meer gericht op beleving: een aantrekkelijke combinatie van winkel- en horeca-aanbod kan leiden tot combinatiebezoek.
- 4.3 Een winkelcentrum of een bedrijventerrein heeft (beperkte!) leegstand nodig om vernieuwing mogelijk te maken. Gezonde leegstand noemen we dat. Het gewenste percentage daarvoor ligt op vier tot vijf procent. Ligt de hoogstand hoger, zoals de afgelopen jaren bijvoorbeeld in 't Heen en in de winkelcentra Zeezijde en Hoornespassage het geval was, dan gaat de gemeente proactief het gesprek aan met gebiedsvertegenwoordigers om de leegstand terug te dringen.

Rijnsburg verdient
winkelcentra die
up to date zijn.

- 4.4 Winkelcentrum Zeezijde heeft een succespotentie die we moeten verzilveren. Het CDA is enthousiast over initiatieven als de bedrijven investeringszone (BIZ) en 'De Nieuwe Winkelstraat'. De gemeente faciliteert waar nodig, maar laat de ondernemers waar mogelijk zelf ondernemen. De mogelijkheden voor een BIZ voor de dorpskernen Rijnsburg en Valkenburg worden in samenspraak met de ondernemers aldaar onderzocht. Onderdeel van de BIZ-afspraken kan een limitering van aanbod zijn, waardoor voorkomen wordt dat een gebied een meer dan wenselijk aantal winkels huisvest met hetzelfde aanbod.
- 4.5 Het CDA wil dat in onze nieuwe dorpskern Valkenhorst, waar straks 15.000 nieuwe inwoners zullen gaan wonen, goede en aantrekkelijke winkelcentra te vinden zijn die qua aanbod aansluiten op de behoeften van de bewoners. Vanaf de start van de nieuwbouw dient hier rekening mee te worden gehouden. Zo mogelijk worden voorzieningen gecombineerd met bijvoorbeeld zorgvoorzieningen.

5. Infrastructuur, verkeersveiligheid en OV

We zijn elke dag onderweg: naar ons werk, school, familie of vrienden, de sport of lekker eropuit. Mobiliteit is essentieel om mee te (kunnen) doen aan de samenleving. De verkeersintensiteit in onze regio zal verder toenemen, door de bouw van nieuwe woningen en de economische ontwikkeling. Helaas heeft mobiliteit nog te veel negatieve impact op mensen en leefomgeving, door verkeersonveiligheid en de uitstoot van broeikasgassen en geluid. Daarom is er een overgang nodig naar een veilige, duurzame en slimme mobiliteit.

Het CDA vindt dat iedereen mee moet kunnen in die overgang. Elektrische personen-voertuigen hebben de toekomst. De e-bike is in opmars en al flink ingeburgerd, maar de elektrische auto is voor de meesten nog onbereikbaar.

- 5.1 Het CDA Katwijk zet in op het behouden van de voordelen van thuiswerken en flexibel werken die we dankzij de coronapandemie hebben leren kennen, om mobiliteit te verminderen of beter te spreiden over de dag. De gemeente geeft als werkgever het goede voorbeeld en enthousiasmeert andere (grote) werkgevers in onze gemeente.

Wat het CDA betreft krijgt de (elektrische) fiets ruim baan. Met de volgende maatregelen maken we dat mogelijk.

- 5.2 We vergroten de breedte en het rijcomfort van fietspaden bij planmatig onderhoud en bij grote (herinrichtings)projecten. Het CDA is geen voorstander van voorrang voor fietsers op rotondes. Er gebeuren meer ongelukken met fietsers op rotondes mét fietsersvoorrang. Bovendien belemmert het de doorstroming.
- 5.3 We dopen straten om tot fietsstraten, waar de auto te gast is. In straten waar snelheidsbeperkende voorzieningen worden vervangen of aangelegd, zorgen we ervoor dat fietsers hier geen of minder last van hebben.
- 5.4 Verkeersregelininstallaties worden zo ingesteld dat fietsers vaker/sneller groen krijgen. Ook zetten we in op het invullen van ontbrekende schakels in het fietsnetwerk, zoals het fietspad langs het Botenpad in Valkenburg.
- 5.5 We zetten in op het realiseren van veilige/bewaakte fietsenstallingen, waarvan het gebruik niet per sé gratis hoeft te zijn. We onderzoeken of we lege panden en pleinen, of delen van parkeergarages - al dan niet tijdelijk - tot fietsenstallingen kunnen omvormen. Het bestrijden van fietsendiefstal blijft een prioriteit in het gemeentelijk veiligheidsbeleid.

Vergroten verkeersveiligheid

Omdat verkeersveiligheid een belangrijke zorg blijft en de politie onvoldoende capaciteit heeft hierop te handhaven, blijven wij het wenselijk vinden dat de boa's dit oppakken zodra dat wettelijk mogelijk is gemaakt.

We willen meer aandacht voor verkeersveiligheid, onder meer met een jaarlijks budget voor realisatie van 'quick fixes', die mensen aandragen via Fixi of VVN Participatiepunt.

Intensiever(e) overleg en samenwerking tussen gemeente, VVN en de Fietsersbond.

De natuur wordt negatief beïnvloed door intensief autogebruik. Tegelijkertijd biedt een auto veel vrijheid en mogelijkheden. Dat moet mogelijk blijven. Tegelijkertijd faciliteert de gemeente verstandiger keuzes daarin.

- 5.6 De gemeente zoekt samenwerking met andere partijen (VNG, rijksoverheid, regiogemeenten) om het gesprek aan te gaan met pakketbezorgers voor slimmere en efficiëntere vormen van vervoer, en met transportbedrijven, waaronder de vele bloemenbedrijven op FloraHolland, over vermindering van verkeersstromen en inzet van duurzamere transportmiddelen. We stimuleren de bouw van een waterstofstation op het terrein van FloraHolland, om de overstap van transporteurs op waterstofvrachtauto's te stimuleren.

6. Veilige wegen, parkeerbeleid en deelauto's

De gemeente werkt mee bij het realiseren van laadpalen voor elektrische auto's in de openbare ruimte en op parkeerplaatsen/-plekken. Wel houden we de balans in de gaten tussen het aantal parkeerplekken voor elektrische auto's en auto's met een verbrandingsmotor.

- 6.1 In veel woonwijken is een hoge parkeerdruk. Toch is het CDA terughoudend met het opofferen van groen of speel- en ontmoetingsruimten, omdat ook die schaars zijn. We bekijken of er met beperkte ingrepen in de openbare ruimte extra parkeerruimte kan worden gecreëerd. Parkeerregulering in een wijk of buurt wordt alleen ingevoerd als daar onder de inwoners van die buurt ruim draagvlak voor is.
- 6.2 Om het aantal auto's te verminderen willen we proberen doen met elektrische deelauto's in een aantal wijken of buurten, zodat mensen kennis kunnen maken met elektrisch rijden. De gemeente initieert dit samen met bewoners(organisaties).

Om het aantal auto's te verminderen willen we proberen doen met elektrische deelauto's.

- 6.3 Doorgaand vrachtverkeer leiden we om dorpskernen heen. In samenspraak met de politie wordt ingezet op naleving van vrachtwagenverboden.
- 6.4 Voor onze (boven)regionale bereikbaarheid is het van belang om samen te werken met de Duin- en Bollenstreek, Holland Rijnland, de provincie en het Rijk. Met hen werken we aan het bereikbaar houden van onze dorpen en een goede doorstroming van het verkeer. We willen minder regionaal verkeer dóór onze dorpen. Daarom moet de Zuidelijke Randweg (verbinding tussen N206 en A44 ten noorden van Rijnsburg) een plek krijgen op de politiek-bestuurlijke agenda's. Voor de leefbaarheid in Katwijk aan den Rijn moet het doorgaande verkeer in de Duinvallei gescheiden worden van het lokale verkeer. Doorgaand verkeer is in de toekomst niet langer zichtbaar/hoorbaar op maaiveld.
- 6.5 We zetten in op goede openbaar vervoerverbindingen voor die delen van onze gemeente die geen profijt hebben van de R-netverbinding. We dringen bij de provincie aan op een goede bereikbaarheid van alle wijken (routes en frequentie van bussen). We hebben extra aandacht voor de bereikbaarheid van de dorpskernen Rijnsburg en Valkenburg.

Dus: hier staan we voor ...

Het CDA is VÓÓR

Betere aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt
Kansen voor (jonge) ondernemers
Auto op 2! Stimuleren (elektrische) fiets en OV

Het CDA is TÉGEN

Eenzijdig winkelaanbod en leegstand
Te weinig OV in Rijnsburg en Valkenburg
Fietsendieven

Hoofdstuk 6: Herkenbare en leefbare dorpen

Ruimte voor erfgoed, speelplekken en groen

Wat willen we?

De historische en landschappelijke kwaliteiten en erfgoed in onze dorpen benutten, meer groen in onze versteende gemeente en meer mogelijkheden voor sport en bewegen in de buitenlucht.

Waarom?

In onze dichtbevolkte dorpen is groen schaars. Verder is het bewaken van ons erfgoed van belang, om de lokale cultuur, tradities en identiteit van de dorpskernen te behouden en te kunnen doorgeven aan volgende generaties. Waarden en tradities helpen ons om ons thuis te voelen in een onrustige wereld. Wij ondersteunen initiatieven die een actieve bijdrage leveren op sociaal, cultureel of ecologisch gebied.

Hoe?

Meer groen en ruimte voor speelplekken worden bij nieuwbouwprojecten de norm. We versterken de functie van musea in de dorpskernen en gaan zorgvuldig om met herbestemming van erfgoed.

1. Erfgoed toegankelijk, zichtbaar en beleefbaar

Erfgoed onderstreept ons gezamenlijk verleden, maar wijst ook de weg richting een gezamenlijke toekomst. De dorpskernen Katwijk aan Zee, Katwijk aan den Rijn, Rijnsburg en Valkenburg kennen allemaal een rijke traditie. Met het oog op de toenemende diversiteit is het van belang om deze traditie toegankelijk, zichtbaar en beleefbaar te maken.

- 1.1 Het CDA wil samen met het Erfgoedplatform de gemeenschap versterken door erfgoed in te zetten als inspiratie voor nieuw aanbod rond kunst, cultuur, welzijn en educatie. Daarbij kan een goede inpassing bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit en hiermee aan een prettige leefomgeving.

- 1.2 Het CDA wil aan de Wassenaarseweg een nieuwe entree van Nationaal Park Hollandse Duinen creëren en daarbij een deel van de barakken van vliegekamp Valkenburg behouden. Wij zien kansen voor een historisch verantwoord landschapspark met als middelpunt een aantal gerestaureerde barakken. Deze barakken zien we als het levendig centrum van dit wandelpark waarin het historische verhaal van het gebied wordt verteld. Initiatieven zoals het Memorial Park WO II krijgen hier een kans.
- 1.3 Het verhaal van de Romeinen en van de Limes (noordgrens Romeinse Rijk in ons land die onder meer bij Katwijk ligt) willen wij meer zichtbaar maken in de gemeente. De Limes- terreinen binnen de gemeente Katwijk hebben de UNESCO Werelderfgoed-status ontvangen. De educatieve en toeristische kansen die deze status oplevert, willen wij benutten.

- 1.4 Versterking van de functie van de musea in onze dorpskernen is nodig. Zij dienen als collectief geheugen van de gemeenschap. Meer samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van communicatie, vernieuwende initiatieven om meer eigen inwoners de musea te laten bezoeken en maatschappelijk actuele tentoonstellingen, zijn gewenst.

- 1.5 Het CDA vindt het belangrijk dat leerlingen van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs meer kennismaken van de gemeentelijke geschiedenis. Daarom blijven wij initiatieven om de gemeentelijke geschiedenis door te geven aan jongere generaties ondersteunen.
- 1.6 Wij houden de uitgaven voor beheer en behoud van het cultureel erfgoed op peil. Maar ook volksfeesten, lokale tradities en andere voorbeelden van immaterieel erfgoed, die mensen over generaties heen inspiratie geven, verdienen onze bescherming.
- 1.7 We investeren in het behoud en toekomstbestendig maken van betekenisvolle en beeldbepalende monumenten en gebouwen. We vinden het belangrijk dat de historie en identiteit van de dorpskernen zichtbaar zijn. Behalve grotere restauraties ondersteunt de gemeente ook kleiner maar even waardevol cultuurhistorisch erfgoed, bijvoorbeeld door het verstrekken van kleine kredieten aan particulieren. De herinrichting van het Vuurbaakplein grijpen we aan om de maritieme geschiedenis en toeristische aantrekkelijkheid te versterken.

Zorgvuldig omgaan met herbestemming religieus erfgoed

Al jaren maken wij ons hard voor het opstellen van een gemeentelijke kerkenvisie. Het doel hiervan is duurzaam gebruik van kerken te stimuleren en leegstand tegen te gaan. Ons initiatief om hiervoor een decentralisatie-uitkering aan te vragen bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) is gehonoreerd. De dialoog met kerken wordt aangegaan over de stand van zaken en de verwachtingen voor de toekomst. Kennismaking, ontmoeting, verdieping en verbinding zijn wat ons betreft belangrijke thema's in de uitvoering.

- 1.8 De gemeente verhoogt het subsidiebudget voor evenementen, zodat deze bij kunnen blijven dragen aan het behoud van de identiteit van onze dorpen en aan het stimuleren van ontmoetingen in de wijk.

Het CDA wil middelen vrijmaken voor een jaarlijks Bevrijdingsfestival.

- 1.9 De aandacht voor het leven in vrijheid is nu geconcentreerd op de lustrumfeesten. Het CDA wil middelen vrijmaken voor een jaarlijks bevrijdingsfestival.

2. Aantrekkelijke wijken voor jong en oud

Ieder kind verdient een veilige en uitdagende leefomgeving waarin het kan spelen en veilig opgroeien. Kinderen leren daardoor spelenderwijs samen te leven. Iedereen moet ook mee kunnen doen!

- 2.1 Het CDA wil meer voorzieningen voor sport en beweging in de openbare ruimte. Hierbij kan ook gedacht worden aan een combinatie van sport- en speelvoorzieningen. De sportspeeltuin in Valkenburg is hier een mooi voorbeeld van en kan dienen als inspiratie. Ook zorgen we voor sportveldjes en groene speeltuinen in wijken waar nog geen speelvoorzieningen zijn, zoals de Bloem in Rijnsburg. We willen meer buitensporttoestellen, zoals die in de Dorpsweide. De buurt wordt betrokken bij het ontwikkelen en financieren (crowdfunding) van deze voorzieningen, zodat zij zich mede-eigenaar beschouwt.

- 2.2 De eerste ervaringen met digitale speeltoestellen, zoals op speeltuin Miereweide, zijn positief. Deze nieuwe inclusieve vorm van spelen is ook geschikt voor kinderen met een fysieke beperking, blijkt een waardevolle aanvulling en verdient navolging in de rest van de gemeente.

- 2.3 De gemeente onderzoekt de mogelijkheden om de oprichting van speeltuinverenigingen te stimuleren. Zij kunnen fungeren als sparringpartner voor de gemeente en projectplannen ontwikkelen die aansluiten op de behoefte van een wijk. De gemeente stelt hier budget voor beschikbaar.
- 2.4 Voor het CDA zijn levensloopbestendige wijken, waar kinderen vrolijk kunnen opgroeien en mensen gezond oud kunnen worden, essentieel. Al tijdens de planvorming is er aandacht voor het gebruik van de buitenruimte door mensen met een beperking. Katwijk moet toegankelijk zijn voor al haar inwoners.
- 2.5 De dorpskernen Rijnsburg, Valkenburg en Katwijk kennen tal van kunstwerken in de openbare ruimte. Dit vraagt onderhoud en een bordje met duidelijke uitleg waar het kunstwerk voor staat. Het CDA zet in op goed onderhoud aan deze kunstwerken en het plannen van wandel- en fietsroutes langs de kunstwerken.

3. Voldoende groen in de directe omgeving

We leven in een tijd waarin een ongezonde omgeving een belangrijke oorzaak van ziektes is. De positieve effecten van groen op onze gezondheid zijn bewezen. Mensen met een groene woonomgeving voelen zich gezonder. Even een blokje om geeft veel meer voldoening als we daarbij van natuur kunnen genieten.

Tegelijkertijd is een groene leefomgeving cruciaal voor leefbaarheid, als demper voor warmtepieken en als waterbuffer bij hevige regenval, als gevolg van klimaatverandering. In de vorige periode heeft de gemeenteraad een plan vastgesteld dat gericht is op het vergroenen van onze dorpen. Het CDA omarmt dat plan. Het plan voorziet in flinke bomen en ander openbaar groen langs de belangrijkste routes binnen onze dorpen. De uitrol van dat plan gebeurt dorps- en wijkgericht en in samenspraak met de inwoners. De doelstelling is om onze directe leefomgeving bestendig te maken voor de klimatologische veranderingen als gevolg van de opwarming van de aarde én bij te dragen aan de leefbaarheid.

- 3.1 De Kwakelwei wordt een groene long in onze gemeente. Het gebied komt niet beschikbaar voor woningbouw maar wordt omgevormd tot het Central Park van onze gemeente en met een extra brug ook eenvoudig bereikbaar vanuit Rijnsburg.
- 3.2 Ook andere plekken binnen onze gemeente worden ingericht als park. Op de Mient Kooltuin wordt een bos aangeplant. Ook kleinschaliger initiatieven krijgen de ruimte: een parkje bij de Nieuwe Kerk, vergroening langs de Vliet in Rijnsburg. Voorstellen en initiatieven van inwoners krijgen de ruimte. De norm van 65 vierkante meter openbaar groen per woning wordt de standaard bij nieuwbouw.
- 3.3 Het CDA vindt dat openbaar groen beter kan worden benut en dat daar innovatiever naar kan worden gekeken. Het houdt de wijken koel in de zomer, gaat wateroverlast tegen in de winter en zorgt voor versterking van de biodiversiteit. Te denken valt aan het plaatsen van 'Green Roofs' op bushaltes en op (grotere) openbare gebouwen.

- 3.4 Sinds het voorjaar van 2021 maait de gemeente veel minder. Dat geeft soms verrassend mooie bermen. Op andere plekken oogt het openbaar groen rommeliger. Waar de vegetatie saai en rommelig oogt, worden bloemgevende soorten gezaaid en geplant. We hebben er oog voor dat het oog ook wat wil!

Onze bermen: waar de vegetatie saai oogt, worden bloemgevende soorten gezaaid en geplant.

- 3.5 Van onze inwoners verwachten we ook iets. Meer groen in de wijk kan óók bereikt worden door groenere tuinen, geveltuintjes en dergelijke. Met voorlichting en actieprogramma's stimuleert de gemeente inwoners hun buitenruimte te vergroenen. Ook wateropvang (de ouderwetse regenton) wordt gestimuleerd, als eerste buffer bij stortregens én om de planten in de tuin ecologisch te kunnen sproeien.
- 3.6 We stimuleren initiatieven zoals de strandjutters. Daarnaast komt er een programma waarbij de gemeente, in samenspraak met bijvoorbeeld Dunavie, periodiek wijkgebonden schoonmaakacties faciliteert, bijvoorbeeld door gereedschap en een opruimkar ter beschikking te stellen. Initiatieven van inwoners om zelf een plantsoen te onderhouden wordt alle ruimte geboden.
- 3.7 Het CDA stimuleert het volkstuinverenigingsleven. Volkstuinen liggen in de nabijheid van (bestaande) dorpskernen, waar werken met (eetbaar) groen en sociaal contact samengaan. De Valkenburgse Volkstuinvereniging verdient alle aandacht voor een juiste plek rond het dorp Valkenburg.

Dus: hier staan we voor ...**Het CDA is VÓÓR**

Gratis toegang musea voor scholieren
Groene en bloemige bermen
Kwakelwei wordt ons Central Park

Het CDA is TÉGEN

Te weinig speelplekken
Teloorgang religieus erfgoed
Verschraling evenementenaanbod

Hoofdstuk 7: Dienstbare overheid

Beschermend, betrouwbaar en slagvaardig

Wat willen we?

Een gemeentelijke overheid die dienstbaar is aan de samenleving en er is voor haar inwoners. Inwoners en ondernemers moeten kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen en kunnen rekenen op de gemeentelijke organisatie wanneer dat nodig is.

Waarom?

De samenleving staat voor ons centraal. De overheid is er om samenleven mogelijk te maken. Bepaalde basisvoorwaarden, zoals goed en tijdig onderhoud van onze voorzieningen, maar ook het garanderen van onze veiligheid, zijn daarvoor noodzakelijk.

Hoe?

Door nadrukkelijk te zoeken naar mogelijkheden om inwoners die zich minder laten horen, te bereiken, stevig veiligheidsbeleid te voeren en als een goed rentmeester met onze gemeentefinanciën om te gaan.

1. Participatie: samenleving aan zet

Participatie moet echte participatie zijn: inwoners moeten mee kunnen denken over oplossingen in hun directe omgeving of inbreng kunnen leveren aan plannen. De gemeente is er immers voor haar inwoners. Wij willen de denkkraft, daadkracht en betrokkenheid van inwoners maximaal benutten.

- 1.1 Het college vraagt elke wijkraad ten minste twee keer per jaar actief om advies over relevante plannen of ontwikkelingen in dat dorp of die wijk.
- 1.2 Het online participatieplatform 'Denk mee' wordt veel intensiever gebruikt en gepromoot (naar Leids voorbeeld).
- 1.3 Het moet normaal worden dat aan initiatief uit de samenleving voorrang gegeven wordt. De gemeente hoeft niet alles zelf te doen. Bij zoveel mogelijk projecten moet de gemeentelijke organisatie zich afvragen of zij zelf aan de slag gaat of dat voorstellen vanuit de samenleving uitgevoerd kunnen worden.

- 1.4 Wij willen dat in de planningsfase (vroeg fase) overleg plaatsvindt met omwonenden en er gelegenheid is om mee te denken. Dit doen we om goede ideeën te verzamelen en ter voorkoming van vertragende en kostbare bezwaarprocedures.

Schoon, heel en veilig blijft het uitgangspunt voor beheer en onderhoud van de buitenruimte.

2. Beheer en onderhoud buitenruimte

Iedereen wil wonen, spelen en werken in een aantrekkelijke, schone en groene omgeving. Het CDA blijft erop toezien dat de openbare ruimte niet vervuult en verloedert, maar dat wordt gewerkt aan een schone, hele en veilige dorpen.

- 2.1 Schoon, heel en veilig blijft het uitgangspunt voor beheer en onderhoud van de buitenruimte. Dit is ook een belangrijk uitgangspunt bij herinrichting van een straat, buurt of wijk. Als buurten specifieke oorzaken van onveiligheidsgevoel aanreiken, pakken we deze snel en proactief samen met bewoners aan.
- 2.2 Via de digitale meldingstool Fixi kunnen inwoners op een laagdrempelige en eenvoudige manier klachten of opmerkingen over de openbare ruimte achterlaten. Het is heel belangrijk dat dit kan, omdat juist inwoners problemen in de buitenruimte vroegtijdig signaleren. Het CDA constateert dat er nog veel meldingen wachten op een reactie of oplossing. Dat moet beter.

- 2.3 De gemeente ondersteunt oplossingen die inwoners zelf bedenken die bijdragen aan ontmoeting en verbinding in de wijk. Wij willen bijvoorbeeld meer bankjes, zodat ouderen er even kunnen uitrusten.

Begrijpelijke taal

Het CDA wil dat dienstverlening dichtbij inwoners en ondernemers wordt aangeboden én waar mogelijk digitaal, tenzij de situatie om maatwerk vraagt. Dat is bijvoorbeeld in de zorg ('het sociaal domein') het geval, waar vaak kennis van de specifieke situatie vereist is om goede diensten te kunnen verlenen.

Communicatie vanuit de gemeente, zoals de website, sociale media en formulieren voor registratie, moet in voor iedereen begrijpelijke taal, dat wil zeggen: taalniveau B1 (makkelijke woorden, korte, eenvoudige en actieve zinnen). Ook zijn de websites en apps van de gemeente toegankelijk voor mensen met een visuele beperking.

3. Een veilige buurt is een verantwoordelijkheid van ons allemaal

Mensen moeten zich thuis, beschermd en geborgen voelen. Dit geldt in het bijzonder voor gezinnen met kinderen en voor ouderen. Het gevoel van veiligheid is een belangrijke voorwaarde om prettig te kunnen leven en je te kunnen ontwikkelen. Veiligheid is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Want alleen in een veilige en rechtvaardige samenleving kunnen we echt vrij zijn.

Een veilige gemeente vraagt om stevige maatregelen. Wij richten ons in het bijzonder op het tegengaan van criminaliteit die een grote impact heeft op het slachtoffer, diens directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving, zoals ondermijning en woninginbraken. Ook treden we op tegen en bestrijden we vandalisme.

- 3.1 Wij zorgen dat onze buurten veilig zijn. Daarbij stimuleren we bewoners actief te zijn in de buurt. De draagkracht van een wijk is niet overal in onze gemeente hetzelfde. We moeten waakzaam zijn dat bepaalde wijken niet te zwaar belast worden. Mensen zelf vormen de basis voor veiligheid en leefbaarheid. Daarom vraagt de burgemeester elke wijk, via de wijkraad, om prioriteiten aan te geven voor de inzet van de politie. Initiatieven zoals buurt WhatsApp-groepen en buurtouders die jongeren aanspreken, blijven we stimuleren. De inzet van betrokken bewoners binnen Buurtpreventie Frederiksoord breiden we uit naar andere wijken.
- 3.2 De afgelopen jaren stijgt het aantal buurtruzies. Ook door het vele thuiswerken vanwege de coronamaatregelen ontstaan soms ergernissen tussen burens. Wij zetten samen met woningcorporaties in op wijkcoördinatoren en buurtbemiddeling, ter voorkoming van escalatie en een gang naar de rechter.
- 3.3 Het CDA maakt zich zorgen over het toenemende gebruik van sterke drank en drugs, en groeiende jeugdoverlast, bijvoorbeeld met vuurwerk, en jeugdcriminaliteit. Steviger en vroegtijdig ingrijpen is nodig. Met de politie, het wijkteam, jongerenwerkers, Platform Kocon en Bureau Halt wordt een wijkgerichte aanpak ontwikkeld.
- 3.4 Wij zien (mobiel) cameratoezicht als een geschikt instrument om in te zetten op plekken met langdurige ernstige overlast of onveilige situaties. Cameratoezicht werkt preventief, draagt bij aan de veiligheidsbeleving en maakt de opsporing van daders eenvoudiger.

Wij staan vierkant achter onze hulpverleners. Zij verdienen respect en waardering.

- 3.5 We waarderen de rol van de wijkagent in onze wijken en dorpen. Wijkagenten moeten als ogen en oren van de buurt ook daadwerkelijk aanwezig en benaderbaar zijn in de buurt. Om hier invulling aan te geven is versterking van het politieteam in Katwijk dringend nodig.
- 3.6 De positie van onze gemeentelijke opsporingsambtenaren moet worden verbeterd. Zij moeten over een goede uitrusting beschikken zodat zij zich in gevaarlijke situaties kunnen verweren. Boa's moeten zichtbaarder zijn in onze wijken. De inzet moet flexibel zijn, zodat er snel gereageerd kan worden op overlast. Natuurlijk moeten er duidelijke grenzen gesteld worden, maar we vragen van onze Boa's ook betere communicatie en samenwerking met de inwoners voor een veilige leefomgeving.
- 3.7 Wij staan vierkant achter onze hulpverleners. Zij verdienen respect en waardering voor de belangrijke rol die zij hebben in onze samenleving. Geweld, agressie en intimidatie worden op geen enkele manier geaccepteerd. Dat betekent ook dat hulpverleners goed gefaciliteerd worden bij hun werkzaamheden.

- 3.8 Op hogere leeftijd worden ouderen kwetsbaarder voor oplichting en kleine criminaliteit, ook via het internet. Dit heeft grote impact op hun gevoel van veiligheid. Ook jongeren kunnen hiervan de dupe zijn, bijvoorbeeld als 'geldezel'. Wij geven meer voorlichting en willen dat politie, banken en bedrijven volop aandacht geven aan meldingen.

4. Aandacht voor ondermijnende criminaliteit

Ondermijning is criminaliteit die de bovenwereld met de onderwereld vermengt. Dat tast onze rechtsstaat aan. Drugstransport tussen de bloemen, mensen die onder bedreiging of chantage een zolder moeten afstaan voor een illegale hennepplantage, winkels waar je nooit een klant ziet of een drugslab midden in een woonwijk. Zomaar voorbeelden van ondermijning die in onze gemeente kunnen voorkomen.

- 4.1 Een 'ondermijningsbeeld' moet meer inzicht geven in de actuele risico's. Het CDA wil dat de gemeente samen met politie, belastingdienst en andere organisaties optrekt om ondermijning tegen te gaan.
- 4.2 Wij willen dat inwoners signalen van ondermijning anoniem kunnen melden. Inwoners krijgen wat het CDA betreft voorlichting over ondermijning, met concrete voorbeelden en informatie over waar inwoners signalen anoniem kunnen melden.
- 4.3 De gemeente blijft streng toezien op illegale drugshandel en sluit drugspanden en -kroegen met grote voortvarendheid. We houden vast aan het nul-beleid voor coffeeshops in onze gemeente.

5. Gezonde gemeentefinanciën

De gemeente moet als een goede rentmeester met haar geld omgaan. De middelen van de gemeente dienen de inwoners en de inzet draagt bij aan de opgaven waar onze gemeente voor gesteld staat. De gemeentelijke financiën zijn zorgvuldig en transparant. Structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. Daarmee blijft de gemeente Katwijk duurzaam financieel gezond, ook voor volgende generaties.

- 5.1 We hanteren als uitgangspunt dat de gemeente voldoende middelen moet krijgen van de Rijksoverheid voor al haar taken. Vanuit dat principe streven we ernaar dat de kosten per taakveld gelijklopen met de inkomsten vanuit het Rijk. Nieuwe plannen moeten bekostigd worden door nieuw geld vanuit het Rijk of in de plaats komen van oude plannen (nieuw voor oud).
- 5.2 We zorgen voor een goede financiële weerbaarheid van onze gemeente. Dit doen we door voldoende eigen vermogen en een draagbare gemeenteschuld. De risico's die we lopen, in projecten of bij de uitvoering van taken, houden we scherp in de gaten en er is voldoende weerstandsvermogen. We monitoren onze financiële positie actief en meerjarig, en nemen maatregelen wanneer de begroting niet meer duurzaam gezond is. Investeringsdragen herkenbaar bij aan de opgaven van de gemeenten, zijn praktisch haalbaar in tijd en capaciteit en zijn financieel draagbaar binnen de begroting. Het CDA kiest daarbij voor balans in de investeringen tussen de bestaande dorpen en Valkenhorst.
- 5.3 De lokale lasten zijn in onze gemeente relatief laag, vergeleken met andere gemeenten. Dat willen we zo houden. We rekenen op meer geld vanuit de Rijksoverheid om onze taken te kunnen uitvoeren. Als daarin toch knelpunten ontstaan, zoeken we eerst naar mogelijke efficiencymaatregelen binnen de gemeentelijke organisatie en vervolgens naar mogelijke versoeringen in taken en het dienstverleningsniveau. Het CDA geeft prioriteit aan het versterken van de samenleving, de ondersteuning van hen die dat nodig hebben en het in stand houden van het voorzieningspeil. Verhoging van de onroerendezaakbelasting zetten we in als laatste mogelijkheid om de begroting sluitend te krijgen. Verder geldt voor ons als uitgangspunt, bijvoorbeeld voor leges, dat de gebruiker of vervuiler betaalt.

- 5.4 De begroting van de gemeente moet inzichtelijker worden voor inwoners. Daarom maken we een digitaal toegankelijke begroting en jaarrekening en zoeken we naar nieuwe manieren om inwoners meer te informeren. De inkomsten van de gemeente worden immers door haar inwoners opgebracht.
De gemeenteraad gaat meer sturen én controleren op hoofdlijnen (wat is het doel en wat mag dat kosten) en krijgt actueler inzicht in de (financiële) voortgang gedurende het jaar.
- 5.5 De gemeentelijke organisatie is wendbaar en flexibel, met een degelijke en efficiënte uitvoering van de wettelijke taken. De gemeente werkt opgavengericht en zoekt daarbij actief de samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Met onze buurgemeenten werken we samen wanneer dat meerwaarde oplevert voor onze inwoners. In de huidige krappe arbeidsmarkt is het een uitdaging om deskundige medewerkers aan onze gemeente te verbinden. Dat vraagt om aantrekkelijk en modern werkgeverschap. Het CDA zet daar vol op in, om zo dure inhuur van externe medewerkers sterk te verminderen. Dienstverlening is digitaal waar het kan, maar persoonlijk wanneer gewenst. De gemeente gaat zorgvuldig om met informatie die aan haar wordt toevertrouwd.

Dus: hier staan we voor ...

Het CDA is VÓÓR

Een goed werkend fixi systeem!
Cameratoezicht op 'overlastplekken'
Lage lokale lasten

Het CDA is TÉGEN

Wollig taalgebruik dienstverlening
Respectloos gedrag richting
hulpverleners
Drugsgebruik en -handel